

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/2

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 22.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 22. /mti/

varsó: herbert wehner befejezi lengyelországi látogatását

moszkva: ünnepség a szovjet hadsereg és haditengerészet napjának előestéjén

brüsszel: egk-külügyminiszterek tanácskozása

uj-delhi: a fejlődő országok képviselőinek tanácskozása a tőkés országokhoz fűződő kapcsolatokról

addis abeba: az afrikai egységszervezet miniszteri tanácsának 38. ülészaka

bagdad: claude cheysson francia külügyminiszter tárgyalásai

auckland: gastorn thormak, az európai közösségek bizottsága elnökének új-zélandi tárgyalásai

ll

1982.02.22.

szófia: pérez-llorca spanyol külügyminiszter látogatása

peking: maati buabid marokkói kormányfő látogatása

moszkva: viktor grisinek, a moszkvai városi pártbizottság első titkárának vezetésével küldöttség utazik budapestre, a moszkvai napokra

lp

06.17 220282 0863

--

sk0002 4 230 mtik1003

belga leértékelés

brüsszel, 1982. február 22. /mti/reuter/ - az éjszakai órákba nyúló, tizenkét órás kemény alkudozás után a közös piaci pénzügyminiszterek végül a belga és luxemburgi frank 8,5 százalékos leértékeléséhez járultak hozzá. a belga kormány eredetileg 12 százalékos leértékelést kért, de amikor javaslata a többi eg- tag kemény ellenállásába ütközött, megelégedett kevesebbel is. dánia 7 százalékkal akarta leértékelni fizetőeszközét, de a szervezet csak 3 százalékos devalváláshoz járult hozzá.

a luxemburgi kormány elfogadta a leértékelést és nem választja szét pénzét belgiumétól. a két ország között 60 éve pénz- és vámunió áll fenn.

a leértékelés kedvezőbbé teszi a belga exportot, főként a közös piacon belül. a kormány egyéb elhatározott intézkedéseitől, amelyek között szerepel a reálbérek 3 százalékos csökkentése, a vállalatoknak nyújtott adókedvezmény és az árak május végéig történő befagyasztása, azt reméli, hogy sikerül megindítani a felleendülést, javítani a pénzügyi egyensúlyt.

wilfried martens kormányfő drámai képet festett az ország pénzügyi és gazdasági helyzetéről. a baloldali pártok és szakszervezetek azonban vitatják, hogy szükség volt-e a nagyfokú leértékelésre, amely végül a kiskeresetűeket fogja sújtani és azokat juttatja nyereséghez, akik külföldre vitték tőküket és spekuláltak a frank ellen.

a belga intézkedések ellen elsősorban franciaország és az nstzk tiltakozott: képviselőik szerint a belga export nem kaphat „méltatlan előnyt„.

ll

1982.02.22.

belgium utoljára 1949-ben hajtott végre leértékelést. az 1979-ben létrehozott nyugat-európai közös valutarendszeren belül utoljára legutóbb tavaly októberben kellett árfolyam-modosítást eszközölni: akkor a francia frankot és olasz lirát le, a nyugatnémet márkát és holland guldent felértékeltek.

mp sg ha
07.37 220282 1840

--

sk0003 4 230 mtik1004

csao-samphan

peking, 1982. február 22. /mti/ - a kínai kormány további támogatásáról biztosította a kambodzsai kormányellenes erőket. erről beszélt csao ce-jang miniszterelnök azon a vasárnap esti vacsorán, amelyen a pekingben tartózkodó khieu samphant, a magát „demokratikus“ kambodzsának, nevező emigráns szövetség vezetőjét látta vendégül. samphan, aki szihanuk herceggel is tárgyal a kínai fővárosban, úgy vélekedett, hogy „kína és más baráti országok áldásával, sikerül tető alá hozni a phnom penh és hanoi-ellenes erők koalícióját, ami a három csoport ellentétei miatt mindeddig nem sikerült.

samphan és szihanuk pekingben a koalíció megalakítását szorgalmazó hárompontos nyilatkozatot tett közzé, mindenesetre a harmadik fél, son sann tüntető távollétében. a samphan vezette „vörös khmerek, a koalíción belül kínai támogatással domináló szerepet akarnak játszani, amire a banketten csao ce-jang is utalt, mondván: „a harcoló erőket semmiképpen sem szabad gyengíteni.„

eközben a kínai sajtó kommentárokban támadja az indokínai külügyminiszterek vientiane-i javaslatait, óvja az asean-t attól, hogy párbeszédbe bocsátkozzék vietnammal, kambodzsával és laossal. kíná továbbra is napirenden kívánja tartani a „kambodzsai ügyet,„ ami véleménye szerint „nem regionális kérdés,„ és éppen ezért „globális,„ szemszögből kell megközelíteni és megoldani.

nc/so pn ha

07.44 220282 1410

ll

--

kül

- 4 -

1982.02.22.

sk0004 4 230 mtik1005

portillo - elutazás

havana, 1982. február 22. /mti/ - lopez portillo mexikói elnök nicaraguában tett egynapos látogatásának befejeztével hétfőn reggel visszautazott mexikóvárosba. managuában a legmagasabb nicaraguai állami kitüntetést adták át a mexikói államfőnek. portillót és kíséretét a repülőtéren daniel ortega, a nicaraguai kormányzótanács koordinátora valamint a kormányzótanács és a sandinista vezetés más tagjai bucsúztatták.

ml/tcs pn

07.47 220282 0469

-. -

sk0005 4 230 mtik1006

chile - fegyveres ellenállás

havana, 1982. február 22. /mti/ - a chiléből kiszivárgó hírekből kitűnik, hogy szerinte az országban erősödik a fegyveres ellenállás. ezt olyan akciók jelzik, mint a rené rojas külügyminiszter és izrael bórquez, a legfelsőbb bíróság elnöke rezidenciája ellen végrehajtott robbantásos merénylet, a roger vergara ezredesen, a chilei titkosszolgálat főnökén végrehajtott forradalmi ítélet, az ország legnagyobb papírgyárának felgyújtása és a különböző kormányhivatalok felrobbantása.

a chilei hadsereg osztagai és a partizánok között az egyik leghevesebb összecsapás neltume térségében robbant ki. a harcokban számos katona vesztette életét vagy sebesült meg.

a chilei sajtó igyekszik olyan látszatot kelteni, mintha elszigetelt jelenségekről lenne szó. megbízható hírforrásokból azonban kitűnik, hogy a népi fegyveres ellenállás napról napra erősödik, különösen azóta, hogy az ország baloldali pártjai stratégiájukat egyeztetve megállapodtak, hogy a katonai rendszer megdöntésének egyedüli lehetséges útja a fegyveres harc.

ml/tcs pn

07.51 220282 1096

-. -

kül

- 5 -

1982.02.22.

sk0006 4 300 mtik1007

usa - latin-amerika

washington, 1982. február 22. /upi/ - a reagan-kormány veszélyezteti az egyesült államok latin-amerikai érdekeit, ha csak fegyverekben tud gondolkodni - figyelmeztetett vasárnap egy tv-műsorban robert white, az egyesült államok tavaly leváltott, volt salvadori nagykövete.

white tapasztalatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy az emberi jogok kérdésének semmibe vétele, a latin-amerikai kormányoknak feltétel nélkül szállított amerikai fegyverek az ottani népi ellenállást növelik. idézte salvador példáját, és úgy vélekedett, hogy az amerikai „segítség”, legközelebbi áldozata a guatemalai kormány lehet.

white szerint a carter-kormányzat idején a panamai kormánnyal kötött csatorna-szerződés szemlátomást hozójárult ahhoz, hogy az a közép-amerikai ország „mind demokratikusabb és az egyesült államok iránt barátságos”, lett. a volt nagykövet szerint az egyesült államoknak salvadorban is olyan megoldást kellene támogatnia, amelynek keretében a baloldali felkelők és a kormány részvételével általános választásokat rendeznének.

a tv-műsorban ugyancsak szereplő patrick Leahy demokrata párti szenátor, aki nemrég tért haza latin-amerikai tapasztalatszerző körutjáról, kifejtette, hogy a washingtoni kormány valószínűleg túlhangsúlyozza közép-amerikai érdekeit, és ez vezet olyan politikai irányvonal elfogadására, amelynek első foglya éppen az egyesült államok lesz.

alejandro orfila, az amerikai államok szervezetének főtitkára is rámutatott a műsorban arra, hogy a latin-amerikai országokban általában rossz szemmel nézik a külföldi beavatkozást.

a műsor hangvétele egybecsengett a newsweek amerikai hirmagazin legújabb felmérésének megállapításával: a megkérdezett amerikai állampolgároknak immár 54 százaléka vélte úgy, hogy országuknak nem szabadna beavatkoznia salvador ügyeibe.

sg fm

07.59 220282 1878

ll

-. -

sk0007 4 230 mtik1008

usa-salvador, nicaragua

havanna, 1982. február 22. /mti/ - a juntának nyújtott amerikai segítség növelése és a washingtoni beavatkozás következményeként előadódik a politikai megoldás és tovább folytatódik a polgárháború - jelentették ki salvadori forradalmi vezetők.

a salvadori forradalmi parancsnokok a the washington post és a the new york times tudósítónak adtak nyilatkozatot suchitoto város közelében.

a forradalmi vezetők leszögezték: ha az egyesült államok megvonná segítségét a salvadori juntától, a felkelők néhány hónap alatt megdöntik a rendszert. kiemelték annak a jelentőségét, hogy a salvadori püspöki értekezlet az egyesült államok katonai segítségével ellen foglalt állást. ez a tény - mutattak rá - korlátozza az egyesült államok salvadori beavatkozásának lehetőségeit.

alejandro montenegro forradalmi parancsnok az amerikai újságíróknak kijelentette, hogy a salvadori junta az elmúlt évben nem tudott semmiféle stratégiai sikert elkönyvelni, a népi fegyveres erők viszont növelték felkészültségüket s ma ők irányítják a háború menetét. a salvadori háború döntő szakaszába érkezett - mondotta.

a hondurasi fővárosból érkező hírek szerint amerikai vezető személyiségekből álló küldöttség látogatott el nemrég a nicaraguai határ közelében lévő puerto lem pia-i katonai táborba. itt az amerikai vezetők közvetlen kapcsolatot vettek fel somozista ellenforradalmi vezetőkkel és a nicaragua ellen irányuló provokációk kiterjesztéséről tárgyaltak velük.

a múlt héten vált egyébként ismeretessé, hogy az egyesült államok az idén 19 millió dollárt szán a hondurasi területeken tartózkodó nicaraguai ellenforradalmi csoportok támogatására.

mL/tcs pn
08.17 220282 1714

--

sk0008 4 230 mtik1009

portillo /lásd az mtik 1005-ös számú hírünket/

havanna, 1982. február 22. /mti/ - „augusto cesar sandino tábornok,, érdemrenddel tüntették ki vasárnap managuában lópez portillo mexikói elnököt. az érdemrendet daniel ortega, a nicaraguai kormányzótanács koordinátora nyújtotta át a mexikói államfőnek, aki jorge castaneda külügyminiszter és más mexikói vezetők kíséretében egynapos látogatást tett managuában és hétfőn reggel visszautazott mexikóvárosba.

az érdemrend átvételét követően lópez portillo megbeszéléseket folytatott daniel ortegával és a kormányzótanács valamint a sandinista vezetés más tagjaival a közép-amerikában és a karib-térségben kialakult bonyolult helyzettel kapcsolatos kérdésekről. a felek állást foglaltak a térség népeinek szuverenitása mellett és a válságok tárgyalásos politikai megoldását sürgették. lópez portillo a megbeszéléseken hangsúlyozta, hogy látogatásával egyebek mellett a két ország közötti baráti kapcsolatok további elmélyítéséhez kívánt hozzájárulni.

mL/tcs pn

08.19 220282 1034

--

sk0009 4 230 mtik1010

iráni hírek

pokolgépes merénylet

teherán, 1982. február 22. /afp/ - pokolgépes merénylet következtében legalább tizenegyen - köztük nők és gyerekek - vesztették életüket hétfőn reggel teheránban - jelentette a teheráni rádió. a nagy hatásfoku robbanószerkezetet az iráni főváros egyik laktanyájánál leállított teherautóban helyezték el. a robbanás erősségére jellemző, hogy a detonáció mintegy 10 méter atmérőjű lyukat ütött az uttásten és 15 méteres szakaszon beszakította a laktanya falát. a kaszárnyával szemben lévő lakóházakban a kitört ablaküvegek szilánkjai több személyt megsebesítettek.

khomeini - üzenet

M

kül

- 8 -

1982.02.22.

damaszkusz, 1982. február 22. /afp/ - khomeini ajatollah, irán vallási vezetője vasárnap üzenetet intézett asszad szíriai államfőhöz - jelentették damaszkuszi hivatalos források, az üzenetben khomeini felszólította a világ mohamedánjait, hogy egyesüljenek a közös izraeli, valamint az amerikai ellenség elleni harcban. irán vallási vezetője ismét azzal vádolta az egyesült államokat, hogy minden erejét igyekeznek megsemmisíteni az iszlám forradalmak vívmányait, fel akarja tartóztatni a népeknek a szabadságért és függetlenségért vívott küzdelmét.

velajati

alger, 1982. február 22. /afp/ - ali akbar velajati iráni külügyminiszter vasárnap hivatalos látogatásra mauritániába érkezett. előzőleg a legnagyobb titoktartás közepette 24 órás baráti látogatást tett a nyugat-szahara függetlenségéért küzdő polisario front által felszabadított területen létrehozott saharai arab demokratikus köztársaságban.

sl pn
08.45 220282 1572

..-

sk0010 4 230 mtik1011

rövid hírek

dán kp

koppenhága, 1982. február 22. /taszsz/ - befejeződött a dán kommunista párt központi bizottságnak ülése, amelyen a pártnak a fegyverkezési verseny elleni harccal összefüggő feladatait vitatták meg. jörgen jensen, a párt elnöke hangsúlyozta, hogy a békéért és az enyhülésért folytatott harc érdekében erősíteni kell az ország valamennyi demokratikus erejének egységét.

lho sin dzsung

párizs, 1982. február 22. /ap/ - lho sin dzsung, dél-koreai külügyminiszter kétnapos hivatalos látogatásra vasárnap este párizsba érkezett. 1949 óta, amikor a két ország diplomáciai kapcsolatokat létesített egymással, ez az első alkalom, hogy ilyen magas rangú koreai személyiség látogat franciaországba. lho sin dzsung megbeszéléseket folytat majd francois mitterrand elnökkel valamint claude cheysson külügyminiszterrel is.

Al

kül

- 9 -

1982.02.22.

repülőgépszerencsétlenség

scituate, 1982. február 22. /ap/ - kigyulladt a levegőben egy kétmotoros repülőgép vasárnap az egyesült államok-beli scituateban. a pilótának sikerült kényszerleszállást végrehajtania egy jéggel fedett víztárolóra, de a leszálláskor a gépen tartózkodó 12 fő közül egy ember életét veszítette.

koch

new york, 1982. február 22. /reuter/ - edward koch new yorki polgármester jelölteti magát new york állam kormányzóválasztásán. a jelenlegi kormányzó, a szintén demokrata párti hugh carey már háromszor töltötte be ezt a tisztséget, így nem indulhat a választáson. koch legnagyobb vetélytársa a demokrata pártban mario cuomo eddigi kormányzóhelyettes lesz.

riói karnevál

rio de janeiro, 1982. február 22. /afp/ - a riói karnevál első huszonnégy órájában 18 ember veszítette életét, és több mint négyszázán megsebesültek. a rendőrség mintegy száz személyt vett őrizetbe.

szi pn ha
08.47 220282 1811

..-

sk0011 4 210 mtik1012

sajtó - moszkvai napok

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - a budapesten hétfőn kezdődő moszkvai napok rendezvénysorozatával, a két főváros állandóan élénkülő kapcsolataival bőségesen foglalkozik moszkva két napilapja. a vecsernyaja moszkva király andrásnének, az mszmp budapesti bizottsága titkárának cikkét közölte a hét végén, a moszkovszkaja pravda pedig budapesti jelentésben írt az előkészületekről, és egy másik jelentésben a magyar főváros életéről. a vecsernyaja moszkva egy olvasói kérdésre válaszolva azt is megírta, hogy moszkvában - magyar ajándékként - emlékműve van a magyar-szovjet barátságának s közölte a barátság-parkban felállított emlékmű fényképét is.

ki/tes pn

08.49 220282 0703

Al

..-

1982.02.22.

- 10 -

kül

sk0012 4 270 mtik1013

automata-filmszínház

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - még ebben az évben teljesen automatizált, állandó személyzet nélküli filmszínház nyílik a szovjet fővárosban - jelentette a vecsernyaja moszkva című lap.

a különleges mozi berendezéseit irányító központot egy-egy hétre programozzák be. a gépi agy az utasításoknak megfelelően naponta háromszor elindítja a vetítőgépeket, vezérli a helyiség fűtését, világítását, irányítja a jegyeladást, a közönséget tájékoztató fénytablókat.

a filmszínházban a megszokott pénztárfülkék helyett jegyárúsító automaták lesznek. arról pedig, hogy éppen milyen filmek vannak műsoron, melyik előadásra hány szabad jegy van, s a helyek a terem melyik részén található, színes fénytablók tájékoztatják a közönséget. az új moziba telefonon is lehet jegyet rendelni - az automata felveszi a rendelést, lefoglalja a helyet.

a szovjet fővárosban már azt is tervezik, hogy a jövőben egyetlen számításközpontból irányított automata-filmszínházak egész hálózatát hozzák létre.

fl/tcs pn

08.51 220282 1052

..-

sk0013 4 230 mtik1014

moszkvai balettművészek

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - a moszkvai napok vendége budapesten a moszkvai nagyszínház két kitűnő táncosa, nagyvezsda pavlova és vjacseszlav gorgyjejev. a két művész új balettfilmjét nemrég mutatta be a szovjet televízió s a „költemények” című alkotás nagy sikert aratott. liszt ferenc három szimfónikus költeményének zenéjére készült balettjeleneteket, a hamlet, a mazeppa és az orfeusz témájára készült balett-improvizációkat, mutatott be a két fiatal művész. a koreográfia gorgyjejev és a fiatal moszkvai balettmester, borisz baranovszkij közös alkotása.

ll

kül

- 11 -

1982.02.22.

a lityeraternaja gazeta elsősorban nagyvezsda pavlova táncát emeli ki. mint megállapítja, a fiatal művésznő ma a klasszikus balettművészetnek világméretben is egyik legkiválóbb képviselője. nagyvezsda pavlova egyébként egyik szereplője volt a nagy színházban bemutatott bartók-műnek, a fából faragott királyfinak is.

ki/tcs pn ha

08.56 220282 0950

..-

sk0014 4 230 mtik1015

csendőrtiszt - terroristák

róma, 1982. február 22. /mti/ - vasárnap további csendőrtiszteket vettek őrizetbe olaszországban, nevüket még nem közölték. őket is ugyanazzal vádolják, mint szombaton letartóztatott társaikat: felforgató tevékenységgel, fegyveres csoportokban való részvétellel. a szombaton letartóztatott sergio vecchioni csendőrőrnagyról, valamint caraco alezredesről és pascale pappa alezredesről bábizonyosodott, hogy fontos szerepük volt a jobboldali terrorizmusban.

a vasárnapi olasz lapok élénken kommentálják a váratlan letartóztatásokat, melyeket állítólag egy lefogott fasiszta terrorista vallomása alapján hajtottak végre. ezt megelőzően már más letartóztatásokra is sor került az ugynevezett fekete terrorizmus elleni küzdelemben, mint például sandro spagnoli csendőrszázadosé és az italicus expressz felrobbantásával vádolt újfasiszta mario tuti védőjéé, germano sangermanoé.

a vizsgálatok középpontjában az ordine nuovo /új rend/ elnevezésű fasiszta terroriszervezet áll, amelynek eddig több mint 130 tagját vették őrizetbe. a nyomozás a lehető legnagyobb titoktartással folyik. a letartóztatások további feszültséget okoznak a már amúgy is megromlott rendőr-csendőr kapcsolatokban.

a nyomozásnak egyebek között tisztázni kell vittorio occursio bíró meggyilkolásának, a leigton chilei kereszténydemokrata vezető elleni merényletnek és nem utolsósorban strautlu rendőrszázados meggyilkolásának körülményeit. az utóbbinak, írja a la repubblica, azért kellett meghalnia, mert sokat tudott a jobboldali terrorizmusról.

kir/so fm

09.07 220282 1589

..-

kül

- 12 -

1982.02.22.

sk0015 4 210 mtik1016

magyar pénzgazdálkodás - pravda

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - a forint a gazdasági egyensúly és hatékonyság megteremtésének, a tartalékok feltárásának, a termelés és az exporttevékenység intenzívebbé tételének eszközévé vált Magyarországon - állapítja meg a pravda hétfői számában a lap budapesti tudósítója. vlagyimir geraszimov a magyarországi pénzgazdálkodást, s ezen belül is a magyar nemzeti bank és az országos takarékpénztár tevékenységének néhány területét mutatja be cikkében.

hangsúlyozza, hogy a magyar pénzügyi szakemberekre jellemző kezdeményezőkézség, vállalkozó szellem és állandó ujat keresés eredményeként Magyarországon megélnék a pénzforgalom, a forint jobban szolgálja az állam, a nép, a szocializmus érdekeit.

a nemzeti bank hitelnyújtási tevékenységét bemutatva a tudósító szól a vállalati hitelekért kiírt versenytárgyalásokról, megállapítva, hogy a kölcsönök visszafizetési feltételei igen megszigorodtak. arra ösztönzik a vállalatokat, hogy csak gyorsan megtérülő beruházásokra vegyenek fel kölcsönt, s mindent megtegyenek az új létesítmények minél előbbi munkába állításáért. a magyar nemzeti bank hitelpolitikájának célja az, hogy elősegítse a termelés szerkezetének tökéletesítését, a gazdaság hatékonyságának növelését s e feladatoknak eleget is tesz.

az országos takarékpénztár munkájáról írva geraszimov szól az ifjúsági takarékbetétről, a személyi, az áruvásárlási és a lakásépítési hitelekéről, az otp lakásépítési tevékenységéről. szirmai jent, az otp vezérigazgatóját idézve a tudósító hangsúlyozza: amint a betétállomány növekedése is tanúsítja, Magyarországon az emberek biznak a párt és a kormány gazdaságpolitikájában.

... fl/tcs pn

09.29 220282 1716

-.-

kül

- 13 -

1982.02.22.

sk0016 4 230 mtik1017

cheysson - newsweek

new york, 1982. február 22. /mti - reuter/afp/ - „a karib-tengeri politikát illetően ingerült a viszony, az egyesült államok és franciaország között, „sőt nézeteltérések is vannak, - állapította meg claud cheysson a newsweek című amerikai hetilapnak adott nyilatkozatában.

a lap eheti számában közölt interjúban a francia külügyminiszter leszögezte, hogy országa elítélne bármiféle salvador elleni amerikai blokádot. franciaország nem tart attól, hogy a szovjetunió befolyása az elkövetkező néhány évben nőne közép-amerikában - mondta, de óvott attól, hogy washington, korábbi politikai hibáit megismételve, /cheysson szerint/ a szovjetunió „vonzáskörébe, „taszítsa az egyes közép-amerikai országokat.

véleménye szerint egyébként a szovjetunióknak nyújtott hitelek kamatlábainak - „büntető, „jellegű - emelése a legkevésbé sem befolyásolja a lengyelországi események alakulását.

cheysson védelmébe vette franciaország belépését a szibériai fölgázügyletbe. „az egyes energia-szállítóktól való függetlenség létfontosságú franciaország számára, mely az elmúlt néhány évben rengeteget szenvedett a kőolajbehozataltól való függősége miatt, - hangsúlyozta cheysson.

birálta az egyesült államok magas bankkamatláb politikáját, kijelentve, hogy a tőkés világ legnagyobb gazdasági hatalma nem tesz teljes mértékben eleget gazdasági kötelezettségeinek. „politikailag nehéz népünknek azt mondani, hogy az amerikaiak oldalán harcolunk majd a protekcionizmus ellen, amikor úgy tűnik, hogy az amerikaiak mitsem törődnek gazdaságpolitikájuk társadalmunkra ható következményeivel, - mondta a francia külügyminiszter.

„eljön az idő, amikor a gazdasági fejlődés lefékeződése, a beruházási inség és a munkanélküliség mindent elsöpör... minthogy a dollár kulcsvaluta, hogyan képzelhető valaki, hogy a szabadpiac fejlődhet, ha a dollár egy éven belül 20 százalékot fluktuál fel vagy le? eljutottunk addig a pontig, ahol a beruházás gyakorlatilag lehetetlen, ahol a beruházási alapok képzése pusztán spekulációkon alapszik... szerintem ez okozza majd a legnagyobb nehézségeket az egyesült államok és nyugat-európa között, - mutatott rá cheysson.

... vi fm ha

09.42 220282 2216

Ab

-.-

1982.02.22.

sk0017 4 230 mtik1018

marchais beszéde nizzában

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. február 22. /mti/ - a baloldali kormány eddigi tevékenységével nem lebecsülendő eredményeket ért el, de még súlyos problémák várnak megoldásra: csökkenteni kell a munkanélküliséget, növelni kell a dolgozók vásárlóerejét és ki kell szélesíteni a dolgozók jogait, jelentette ki georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára nizzában, a le patriote című kommunista hetilap ünnepségén vasárnap mondott beszédében.

a gyártulajdonosok, hangoztatta marchais, még mindig huzódoznak új beruházásoktól, munkahelyek létesítésétől. az ipar állami szektorának, amely immár az ipari munkavállalók egynegyedét foglalkoztatja, kell előljárni ezen a téren. ugyanakkor az üzemekben biztosítani kell a dolgozók megfelelő tájékoztatását és lehetővé kell tenni, hogy részt vehessenek az állami szektor termelési terveinek kidolgozásában. a dolgozók demokratikus részvételének biztosításával lehet a leghatékonyabban elősegíteni az ipar fellendülését.

georges marchais a lengyel helyzettel foglalkozva hangsúlyozta, hogy az fkp továbbra is kitart álláspontja mellett: nem szabad olyat tenni, ami abban az irányban hatna, hogy polgárháború törjön ki lengyelországban és a konfliktus nemzetközivé váljék. az fkp arra törekszik, hogy elősegítse a lengyel válság békés és demokratikus megoldását. ez azonban nem jelenti, hogy elhanyagolhatónak tartja a problémák leküzdéséhez feltétlenül szükséges reformok megvalósítását lengyelországban.

„felfoghatatlan és elfogadhatatlan lenne számunkra, ha lengyelország olyan helyzetbe térne vissza, amely hasonló lenne az 1980 augusztusa előttihez, - mondotta, majd hangsúlyozta: most arról van szó, hogy lengyelország előre haladhasson azoknak az átalakításoknak az útján, amelyek biztosítják majd a gazdasági talpraállást s elmélyítik a szocialista demokráciát. ehhez mindenkinek a részvétele szükséges, köztük a dolgozók és a szocializmus érdekében cselekvő, valóban független szakszervezetek részvétele is.

marchais rámutatott a márciusban tartandó járási választások jelentőségére s hangsúlyozta, hogy a kommunista jelöltekre adott szavazatok elősegítik majd a változás folyamatának előrevitelét.

ds/tcs fm ha

10.41 220282 2274

de

-.-

1982.02.22.

sk0018 4 230 mtik1019

haderőcsökkentés - neues deutschland

berlin, 1982. február 22. /mti/ - a szocialista országok bécsben előterjesztett legújabb határozattervezete megteremtette a megállapodás lehetőségét a haderőcsökkentési tárgyalásokon - állapítja meg hétfői kommentárjában a neues deutschland. /a javaslatot a múlt hét csütörtökén ismertette a szovjetunió, lengyelország, csehszlovákia és az ndk/. célja az - mutat rá az nszép központi lapja -, hogy megszűnjék az eredménytelen vitatkozás és érdemi megállapodás jöjjön létre.

„a határozattervezet messzemenő engedményeket tesz a nyugati államoknak - írja a lap. magában foglalja egyrészt a szocialista államok eddigi javaslatait, másrészt mindazt, amiben az álláspontok közeledtek egymáshoz a tárgyalásokon. kizárja a bonyolult vitás kérdéseket. mindez lehetővé teszi az áttérést a részletek kidolgozására a megállapodás szövegében.

e konkrét tárgyalási alapnak és a szocialista államok engedékenységének köszönhetően megvan tehát minden feltétel, hogy létrejöjjön az első eredmény bécsben. ez nagyon időszerű az immár kilenc esztendeje tartó tárgyalások után.

a nato-államok most választat előtt állnak: hozzájárulnak-e végre az 1973-ban elfogadott céloknak és elveknek megfelelően a fegyveres erők és fegyverzetek csökkentéséhez? vagy pedig folytatják-e eddigi blokádtaktikájukat és még jobban zsákutcába viszik a tárgyalásokat? - teszi fel a kérdést a neues deutschland.

bj/so pn

10.44 220282 1459

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

carrington - haig

london, 1982. február 22. /mti/ - nagy-britanniában folytatása lesz a the washington post mult heti indiszkrétciójának. roald brown munkáspárti képviselő nyilvánosan fel fogja kérni margaret thatcher miniszterelnököt, hogy közölje: milyen módon kíván reagálni haig amerikai külügyminiszternek arra a kijelentésére, miszerint brit kollégája lord carrington „alattomos gazfickó”, volna. a képviselő felfogása szerint ugyanis a brit szuverenitást érte sérelem.

de

Londoni vélemények szerint az ügyben nem a szóbanforgó kitétel zavarja a kormányt - a the washington postéhoz hasonló kiszivárogtatásokat nem tartozik komolyan venni -, hanem az, hogy a várható parlamenti vitával ismét nyilvánosságot kapnak a közel-keleti válság kezelésének módjában tapasztalható régi brit-amerikai ellentétek. ez olyan téma, ami fölött a konzervatív vezetés szeret átsiklani.

a dolog lényegéhez tartozik, hogy lord carrington hangsúlyozottan hű szövetséges akar maradni, akár saját jobb belátása dacára is. bizonyítéka ennek, hogy vezető brit politikai tényezők tanácsa ellenére a múlt héten úgy döntött: megfigyelőket küld a salvadori junta által rendezendő „választásokra”. döntése a the observer című hetilap legfrissebb száma szerint „súlyos politikai hiba, amely ráadásul kártékony is, mert olyan pillanatban köti nagy-britannia szekerét reagan elnök politikájához, amikor ezt a politikát Európában és magában Amerikában is zürzavarosnak, következményeit tekintve pedig katasztrófálisnak minősítik.”

azzal, hogy visszautasította a salvadori válság tárgyalásos rendezésének támogatását - füzi hozzá az the observer, némi iróniával kanyarodva vissza haig sértő kijelentéséhez - lord carrington „magáévá tett egy nevetséges, ha nem éppen alattomos, koncepciót.

ae/tcs fm

11.24 220282 1816

..-

sk0020 4 230 mtik1021

közel-keleti hírek

wellington, 1982. február 22. /reuter/ - új-zéland két, az egyesült államoktól bérelt helikopterrel és mintegy 40 emberrel vesz csak részt az izraeli csapatok kivonulása után a sinai félszigeten felállítandó nyugati felügyelő erőkben - jelentette be hétfőn robert muldoon miniszterelnök. a kezelőszemélyzet tagjai csak kézi fegyvert hordhatnak maguknál és a helikoptereken nem lesznek fedélzeti fegyverek. az új-zélandi erők előreláthatólag március 20-a előtt megérkeznek a sinai-félszigetre.

jordániai nagykövet

ue

washington, 1982. február 22. /ap/ - egyiptom nem lehet jelen a következő arab csúcsertekezleten, amíg a palesztin kérdést izraellel közösen akarja rendezni - fejtette ki jordánia washingtoni nagykövete vasárnap egy televíziós nyilatkozatában.

abdul vahab madzsali kijelentette, hogy jordánia a maga részéről ellenezné egyiptom részvételét a csúcsertekezleten, mert meggyőződése, hogy a camp david-i megállapodások alapján folytatott palesztin „autonómia tárgyalások”, nem vezetnek eredményre. a nagykövet kételyeinek adott hangot, hogy izrael - amint azt a camp david-i egyezmény előírja - április 25-ig kivonja csapatait a sinai-félszigetről.

sl pn ha
11.29 220282 1224

..-

sk0021 4 230 mtik1022

szíria - hama, golan

beirut, 1982. február 22. /mti/ - megszűntek az erőszakos cselekmények, helyreállt a nyugalom hamában, ahol a szíriai biztonsági szervek a hónap elején kiterjedt tisztogató akciót indítottak az illegálisban működő „muzulmán testvériség”, terrorista bandáinak felszámolására - idézte a damaszkuszi rádió a tájékoztatási minisztérium szóvivőjét, aki azt is közölte, hogy folytatódik a rajtaütés eredményeként feltárt bizonyítékok, információk vizsgálata.

a szóvivő nyilatkozatának célja a hamai eseményekről, az ország belső helyzetéről terjesztett hazug, rosszindulatu híresztelések cáfolata volt. a damaszkuszi sajtó az egyesült államokat teszi felelőssé a szíria ellen indított nágalomhadjárat szervezéséért.

az 1967 óta megszállt golan-fennsík vasárnap második hetébe lépett az izraeli annexió érvénytelenítését, a letartóztatott drúz vezetők szabadon bocsátását követelő általános sztrájk. egyes izraeli üzemek kilátásba helyezték, mások még is kezdték a 2500 szíriai állampolgárságu munkás elbocsátását. az izraeli biztonsági szervek megfélemlítő akciói hatástalanok voltak, éppugy, mint az a tel-aviv-i fenyegetés, hogy erőszakkal szíriába telepítik az annexió törvényt szembehelyezkedő arab lakosságot.

bz/so pn ng

12.14 220282 1283

fi

..-

sk0022 4 230 mtik1023

,,dél-dél,, konferencia

uj-delhi, 1982. február 22. /reuter/taszsz/ - a fejlett országok nyújtsanak jelentősebb segélyeket a fejlődő országoknak, a harmadik világ országai pedig mélyítsék el együttműködésüket - szorgalmazta indira gandhi indiai kormányfő, amikor hétfőn uj-delhiben megnyitotta 44 fejlődő ország háromnapos értekezletét, a ,,dél-dél,, konferenciát.

mint emlékeztetés, a fejlett tőkés országok és a fejlődő országok vezetői tavaly októberben a mexikói cancunban tanácskoztak az ,,észak-dél,, párbeszéd keretében. a harmadik világ országai mostani konferenciájukon az ott szöbakerült témákkal és a jelenlegi helyzettel foglalkoznak.

indira gandhi megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a fejlődő országokat mélyen aggasztja az általános gazdasági helyzet romlása. ha ez az irányzat nem változik meg, katasztrofális következményei lehetnek az egész emberiségre - mondta. figyelmeztetett arra, hogy a tőkés pénzpiac magas kamatlábai súlyosbították a fejlődő országok hitelhelyzetét. az indiai kormányfő kérte a konferencia résztvevőit: ne az ügyrendi kérdések megvitatására feccseljék az időt, hanem a harmadik világon belüli együttműködés lehetőségeire összpontosítsák figyelmüket.

gandhi asszony kilencpontos dokumentumot terjesztett elő, és ebben a hatékony és átfogó gazdasági együttműködés érdekében azonnali tárgyalásokat sürgetett a gazdag és a szegény országok között. ugyanakkor szorgalmazta, hogy a fejlődő országokban fokozzák az élelmiszer-termelést, a fejlett országok ne csökkentsék a fejlődő országoknak nyújtott támogatást és a kereskedelemben építsék le a protekcionizmust.

javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára a konferenciához intézett üzenetében hangsúlyozta: a fejlődő országok gazdasági, társadalmi fejlődése nem maradhat továbbra is a fejlett világ gazdasági tevékenységének mellékterméke.

... pc fm ng

12.21 220282 1885

Fi

--

sk0023 4 230 mtik1024

sziriai nyilatkozat

damaszkusz, 1982. február 22. /mti-reuter/ - a sziriai arab ujjászületés szocialista pártja /baath párt/ vasárnap sürgette az arab országokat, hogy közös erőfeszítéssel kövessenek el mindent az iraki-iráni háború mielőbbi befejezése érdekében.

a baath párt pánarab szekciója által damaszkuszban közzétett nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az arab világnak semmiféle érdeke nem fűződik ehhez a háborúhoz. az iraki-iráni konfliktust az egyesült államok szítja, mert így izrael számára kedvező helyzet alakul ki, minthogy a háború csak elfecsérli az arab tartalékokat, elvonja a figyelmet az arab népek fő ellensége, izrael elleni harcról - mutat rá a nyilatkozat, majd leszögezi: ,,az összes arab államoknak minden erőfeszítést meg kell tenniük a háború befejezése érdekében.,,

a nyilatkozat figyelmeztet arra, hogy súlyos következményekkel járhat a perzsa-öböl menti és más arab országok aktív bekapcsolódása az iraki-iráni háborúba, és ennek szorgalmazásáért is

az egyesült államokat teszi felelőssé. ismeretes, hogy szaúd-arábia és más perzsa-öböl menti államok, valamint jordánia és egyiptom irakot támogatják. ugyanakkor az utóbbi hónapokban jelentősen megromlott a perzsa-öböl menti országok és irán amugyis feszült viszonya: egy bahreinban teleplezett kormányellenes összeesküvés szolgáltatót ürügyet a hát öböl-menti államnak irán elleni kirohanásokra és fenyegetésekre.

sziria az imperialistaellenes iráni forradalmat támogatja és elvi elkötelezettségét a nyilatkozat újból megerősíti, megismételve, hogy damaszkusz irakot tartja a háborút elindító félnek.

a nyilatkozat további részében a sziriai baath párt az iraki baathista vezetést azzal vádolja meg, hogy pénzzel és fegyverekkel támogatja a sziriai kormány ellen lázadó, szélsőséges terrorista szervezetet, a ,,muzulmán testvériség,, -et.

... sl pn ng

13.11 220282 1885

Fi

14.20

--

sk0024 4 230 mtik1025

rövid hírek

el nem kötelezettek - tájékoztatás

uj-delhi, 1982. február 22. /taszsz/ - hétfőn uj-delhiben megnyílt az el nem kötelezett országok tájékoztatásügyi koordinációs kormányközi tanácsa szakértői csoportjának ülése. a tanácskozáson 12 ország és nemzetközi szervezet 30 képviselője vesz részt.

berlini dalfesztivál - nyilatkozat

berlin, 1982. február 22. /taszsz/ - a berlinben folyó nemzetközi politikai dalfesztivál résztvevői - akik 37 országból érkeztek az ndk fővárosába - nyilatkozatot fogadtak el, amelyben határozottan elítélik az egyesült államoknak és szövetségeseinek a fegyverkezési hajszát fokozására irányuló politikáját. a dokumentum a világ antiimperialista, békeszerető erőinek összefogására szólít fel.

,,föld, föld,,

belgrád, 1982. február 22. /mti/ - ,,föld, föld - gyűjtés a dunatáj magyarságának szellemi néprajzi hagyományából,, címmel apatinban megjelent székely mária könyve, amely a szerző zomborban és környékén végzett egy évtizedes értékes gyűjtőmunkája eredményeit foglalja magában. ,,versenyt kellett futnom a halállal, amely szüntelenül tizedeli a régi élet tanuit, a hagyományörzőket. ennek a versenyfutásnak az állomásain való találkozásokról vall ez a könyv,, - írja előszavában a szerző. a jugoszláviai magyar újságok nagy elismeréssel méltatják a kötetet.

már/so csk ai ng

13.51 220282 1367

sk0025 4 230 mtik1027

egyesült államok - nyugat-európa

new york, 1982. február 22. /taszsz/ - az nbc amerikai televíziós társaság riportműsorban foglalkozott az egyesült államok és nyugat-európa közötti ellentétekkel.

Fi

ur
101

a műsorban emlékeztettek arra, hogy nyugat-európa kitartóan követeli washingtontól: csökkentse a jövő pénzügyi évre 91,5 milliárd dollár nagyságúra tervezett költségvetési deficitet. ha ezt a kérést nem teljesítik washingtonban, az atlanti szövetséget két éven belül gazdasági válság veszélyezteti - mondják a nyugat-európaiak.

nyugat-európai vezetők egész sora látogatott a közelmultban a fehér házba, hogy arra kérjék reagan elnököt: változtasson gazdaságpolitikáján. eredménytelenül, üres kézzel tértek haza. az elnök ugyanis úgy véli, hogy politikája helyes és nincs szükség semmilyen változtatásra.

a gazdasági körülmények romlásának arányában éleződnek az ellentétek és kiterjednek politikai területre is - mutatott rá az nbc.

pc lb ng

14.27 220282 0978

sk0026 4 230 mtik1028

elmélet - pravda-cikk /1. rész/

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - nagyterjedelmű szerkesztőségi cikkben foglalkozik hétfőn a pravda, az szkp kb lapja a párt xxvi. kongresszusának első évfordulója alkalmából a marxista-leninista elmélet továbbfejlesztésének kérdéseivel. a cikk hangsúlyozza: az szkp kongresszusának határozataiban ,,testet öltének a marxista-leninista elmélet új, elvi fontosságú problémáinak alkotó módon történeti megoldásai,, a határozatok ,,megszabják a szovjet népnek a kommunizmusért, a világ békéjéért vívott küzdelme időszerű feladatait,,.

,,országunknak a kommunista építés frontján és a nemzetközi küzdelemben elért sikerei sokban annak köszönhetők, hogy az szkp lenini központi bizottsága, élén l.i. brezsnyev elvtárrsal, rendkívül nagy figyelmet szentelt és szentel a társadalmi élet bátor, elméleti elemzésének, a tudományosan megalapozott bel- és külpolitikának, a marxizmus-leninizmus elvei tisztaságáért vívott

Fi

ur
101

küzdelemnek,, - hangoztatja a pravda szerkesztőségi cikke. a cikk négy témakörben foglalkozik azokkal az elméleti kérdésekkel, amelyekben az szkp kongresszusának határozata elméleti fontosságu. /folyt./

... ki/jp ai ng

14.32 220282 1181

sk0027 4 230 mtik1029

elmélet - pravda-cikk /2. rész/

az első témakör a fejlett szocializmus kérdéseinek elemzése. a cikk elméleti szempontból kimagasló jelentőségűnek minősíti azt, hogy az szkp kidolgozta a fejlett szocializmus koncepcióját. ez a koncepció, amely lehetővé teszi, hogy pontosan és konkrétan fogalmazzák meg a programban foglalt célok megvalósításának módját és idejét, hosszú időre az szkp tudományos stratégiájának és taktikájának magvát jelenti, meghatározza szervező, ideológiai és politikai nevelő munkájának fő irányát - írja a pravda. „a fejlett szocializmus koncepciójának kidolgozása jelentőségét tekintve egy sorba állítható a tudományos kommunizmus más alapvető felfedezéseivel, mert ennek következtében válik teljességgel kidolgozottá a marxizmus-leninizmus klasszikusainak az új társadalom két szakaszáról szóló tanítása.,,

a cikk szerint a fejlett szocializmus időszakában történelmi jelentőségű és tartalmu feladatokat kell megoldani - létre kell hozni a magas fokon hatékony gazdaságot, el kell érni a legmagasabb munkatermelékenységet, be kell fejezni a társadalmi kapcsolatok átalakítását az új társadalom lényegének megfelelő kollektív alapokon, ki kell alakítani az új, sokoldaluan és harmonikusan fejlett embert és végleg fel kell számolni minden, a szocializmus természetétől idegen maradványt, a burzsoá és kispolgári nézetek és erkölcsök maradványait. az osztály nélküli társadalom a fejlett szocializmus történelmi keretei között alakul ki.

nagy elméleti jelentősége van annak a megállapításnak is, hogy a fejlett szocializmus viszonylag hosszú történelmi szakaszt jelent - hangsúlyozza a pravda szerkesztőségi cikke. - ez megköveteli, hogy mozgósítsák a párt és a nép minden alkotó erejét, a munkában és a társadalmi-politikai életben a maximumra növeljék az aktivitást, hogy gyorsabban és sikeresebben oldják meg az adott szakasz feladatait. „természetesen, nem csupán óhajunktól és erőfeszítéseinktől függ ez, hiszen építőmunkánk alakulását

Fi

WT
UR
E

megnehezíthetik például a kedvezőtlen nemzetközi körülmények. a siker azonban elsősorban tőlünk függ, a mi képességeinktől és szervezettségunktől, akaratunktól és energiánktól, a dolgozó nép összeforrottságától és tudatosságától, a szovjet társadalom egységének további megszilárdításától. a kongresszus óta eltelt esztendő azt tanúsítja, hogy helyes uton járunk,, - írja a pravda.

/folyt./

... ki/jp ai

14.44 220282 2400

sk0028 4 230 mtik1030

elmélet - pravda-cikk /3. rész/

a szerkesztőségi cikk második része a gazdaság építésének kérdéseivel, a kongresszus e téren tett megállapításaival foglalkozik, rámutatva: az építőmunkának az ország termelőerői fejlődése objektív törvényszerűségeinek számításba vételén kell alapulnia.

a kongresszus még nyilvánvalóbbá tette, hogy a párt gazdasági stratégiájának lényege a nyolcvanas években: még nagyobb szabású fordulatot elérni a népgazdaságban a nép jólétének emelésével összefüggő sokrétű feladatok megoldására. ehhez a termelés intenzívebbé tételére, a munka termelékenységének nagyfokú növelésére, a gazdasági mechanizmus korszerűsítésére, a termelés tervezésének és irányításának magasabb színvonalára, a tudományos-műszaki forradalom eredményeinek a szocializmus előnyeivel történő szerves összekapcsolására van szükség - hangoztatja a pravda.

a harmadik rész az állam és a párt fennállásának, funkcióinak kérdéseivel foglalkozik, a fejlett szocializmus politikai rendszerének elméleti alapjait taglalja. „elvi fontosságu hozzájárulás a marxizmus-leninizmus államelméletéhez az alkotmányunkban is megerősített eszme, hogy a szocialista állam tovább erősödik, egyidőben össznépi, valóban demokratikus jellege fejlődésével, azzal, hogy megerősödik az állam és a szovjet politikai rendszer más elemei közötti összefüggés. nincs más út ahhoz, hogy a jövőben áttérjünk a kommunista öngazgatásra,, - írja a cikk. - „azok az elmúlt években előterjesztett, ál-újító tézisek, amelyek szerint erőszkölni kell az állam elhalását, mechanikusan át kell adni funkcióit a társadalmi szervezeteknek, csupán károkat

Fi

WT
UR
E

.....
 okoztak... a szocialista állam pótolhatatlan fegyver volt és marad az új társadalom építésében, vívmányainak védelmében és megszokozásában.,,

„az állam megerősítése és a szocialista demokrácia kiszélesítése és elmélyítése nem egymásnak ellentmondó, hanem egymást kiegészítő, egymástól függő folyamatok,, - állapítja meg a pravda, leszögezve: változatlan a pártnak az az irányvonala, amely szerint tovább kell tökéletesíteni a szocialista demokráciát, mind szélesebb körben, mind aktívabb módon kell bevonni a dolgozókat az ország életének irányításába. /folyt./

... ki/jp ai ng

14.48 220282 2225

..-

sk0029 4 230 mtik1031

elmélet - pravda-cikk /4. rész/

részletesen foglalkozik a cikk a párt szerepével is, hangsúlyozva: nagy eszmei-elméleti jelentőségű, nevelő hatású a kongresszus megállapítása arról, hogy a kommunista párt, amely az egész szovjet nép élcsapata lett, egyáltalán nem veszítette el osztályjellegét, továbbra is a munkásosztály pártja maradt. az szkp politikája, amely számításba veszi a realitásokat, állandóan új, bátor következtetésekkel gyarapodik, arra irányul, hogy érvényre juttassa a nép létérdekeit, és ezért áll közel a tömegekhez, ezért érthető számukra, a párt és a nép egysége jelenti a legfontosabb, legjelentősebb erőforrást abban a küzdelemben, amely a szocializmus és a kommunizmus győzelméért folyik - hangoztatja a pravda. /folyt./

... ki/jp ai ng

14.50 220282 0775

Fi

16.

..-

sk0030 4 230 mtik1032

elmélet - pravda-cikk /5. rész/

a cikk befejező része részletesen elemzi az szkp és a szovjetunió nemzetközi tevékenységét a pártkongresszus óta eltelt egy évben. hangsúlyozza: a lenini pártra az a jellemző, hogy harmonikusan egyezteteti össze bel- és külpolitikáját, mindkettőre a humanizmus, a tudományosság, a forradalmiság, a következetesség jellemző. ezért válnak a párt elméleti következtetései és politikai döntései a sikeres gyakorlati tevékenység alapjává.

„az egész világon nagy tekintélyt szerzett magának, lényeges pozitív fordulatokhoz vezetett a még 1971-ben elfogadott és következetesen megvalósított szovjet békeprogram, amelyet a xxvi. kongresszus továbbfejlesztett, és amely az szkp és a szovjetunió nemzetközi politikájában testesült meg konkrétan a kongresszus után - írja a pravda. - minden tőlünk telhetőt megteszünk annak érdekében, hogy megakadályozzuk a világméretű termonukleáris katasztrófát, csökkentjük a háborus veszély küszöbét, véget vessünk a nagy terhekkel járó fegyverkezési versenynek.,,

„az szkp és a szovjet állam külpolitikájának osztálytartalma, forradalmi tartalma egyáltalán nem zárja ki /ahogyan azt a különféle szovjetellenes elemek bizonygatják/, hanem éppen ellenkezőleg, feltételezi a tartós és az igazságos békéért, az enyhülés eléréséért vívott következetes és állhatatos küzdelmet,, - huzza alá az szkp kb lapjában megjelent cikk. ezzel kapcsolatban külön is kiemeli, hogy a szovjetunió a kongresszus óta eltelt időszakban számos nagyjelentőségű kezdeményezést tett az enyhülés érdekében, a leszerelésért, a béke megszilárdításáért. ezek sorában különösen fontosak a leonyid brezsnyev által előterjesztett javaslatok az európai közepes hatótávolságú nukleáris fegyverzet számottevő csökkentésére. /folyt./

... ki/jp ai ng

14.56 220282 1798

Fi 167

..-

sk0031 4 230 mtik1033

elmélet - pravda-cikk /6. rész./

„a békéért és a társadalmi haladásért vívott harc legfőbb támasza a szocializmus országainak közössége, e közösség összeforrottsága, a varsói szerződés tagállamainak gazdasági és katonai ereje - folytatja a pravda. - nem véletlen, hogy az imperializmus és csatlósai fő támadásukat a szovjetunió és a többi testvérország ellen intézik. az aknamunka célpontja jelenleg Lengyelország. az szkp-nak e kérdésben elfoglalt álláspontját nem csupán a kommunisták támogatják, hanem a világ minden becsületes embere is, akik immár másfél éve kísérik figyelemmel azt, ami Lengyelországban és körülötte történik. ezt az álláspontot gondosan kimunkált formában juttatta kifejezésre a párt xxvi. kongresszusa., a cikk idézi a kongresszus megállapítását: „a szocializmus története sokféle megpróbáltatást ismer. e történet során voltak bonyolult és válságos mozzanatok is. de a kommunisták mindig bátran szembeszálltak az ellenség rohamaival és győztek. így volt ez a múltban, és így lesz ez a jövőben is. és ne kételkedjék senki közös eltökéltségünkben, hogy biztosítjuk érdekeink védelmét, megvédjük a népek szocialista vívmányait!,,

„külpolitikánk elválaszthatatlan eleme a békeszeretet, más államok szuverenitásának és függetlenségének tiszteletben tartása, a törekvés a kölcsönösen előnyös együttműködésre. ennek ragyogó példája az az elemzés, amelyet a kongresszus adott a szovjetunió és a gyarmati uralom alól felszabadult országok különböző csoportjai közötti kapcsolatok fejlődéséről,, - írja a cikk, majd külön is kitér arra, hogyan foglalkozott ezekkel az országcsoportokkal a kongresszus. a felosztás, amely megkülönbözteti egymástól a szocialista orientációju, a tőkés rendszerü, de független külpolitikára törekvő, és az imperialista politika uszályában haladó országokat, a pravda szerint lehetővé teszi, hogy konkrét formában határozzák meg a szovjetunió külpolitikáját, minden egyes esetben megalapozottá tegyék a közös érdekek megkeresését, az álláspontok egybeeső pontjait, a fejlődő országokkal kialakított együttműködést a legfontosabb gazdasági, politikai és más természetű kérdések megoldásában. /folyt./

ki/jp ai ng

15.03 220282 2185

Fi 101

sk0032 4 230 mtik1034

elmélet - pravda-cikk /7. rész./

„a valóban elvi, tudományosan megalapozott politika nem zárja ki, hanem ellenkezőleg: megköveteli, feltételezi a rugalmasságot, világos, konkrét, pontosan meghatározott feltételeket teremt annak érvényesítésére,, - szögezi le a cikk. hangsúlyozza: erre a rugalmasságra, differenciálásra nagy szükség van ahhoz, hogy pontosan meghatározzák a viszonyt az egyes államokhoz és a különféle politikai pártokhoz, mozgalmakhoz.

„napjainkban mindinkább követelő szükségesség az, hogy erősítsük korunk leghaladóbb, legforradalmibb erőinek egységét, azoknak az erőknek az egységét, amelyek vezetni tudják a békéért vívott küzdelmet, meg tudják hiusítani az imperialisták és csatlósaiak aljas terveit. különösen nagy szükség van arra, hogy az alkotó marxizmus-leninizmus, a proletár internacionalizmus elvi alapjain tömörüljenek a szocialista országok, az egész világméretű kommunista és munkásmozgalom,, - hangoztatja a pravda. „az igazi kommunisták számára nem az a fontos, ami a pártok tevékenységét meghatározó, történelmi tapasztalatukra jellemző regionális és nemzeti sajátosságaikból származó különbség nézeteikben, hanem mindenekelőtt az, ami egyesíti őket: eszméik, harci célkitűzéseik azonossága.,,

a pravda szerkesztőségi cikke befejező részében rámutat: az ország, a nép, a párt életében egyetlen esztendő nem túl nagy idő. „mindézek ellenére az elmúlt év bebizonyította, hogy a kongresszus által kidolgozott irányvonal igaz, Lenini Vonal, a kongresszus megállapításai, következtetései megbízható, tudományosan megalapozott irányt adnak a cselekvésre. az eltelt idő, az összegyűlt tapasztalatok egyaránt igazolják: pártunk egész gazdasági, eszmei-elméleti és politikai munkájára az újító szellemű, alkotó megközelítés a jellemző, az, hogy hűséges a marxizmus-leninizmus elveihez, egységes a dolgozó tömegekkel, megingathatatlanul hisz igazságos ügyünk győzelmében, kész és képes is arra, hogy megoldja a legbonyolultabb problémákat is, elhárítson minden nehézséget. a dolgozó tömegek egységes, szervezett és energikus küzdelme, amelyet az szkp lenini irányvonala, a xxvi. kongresszus határozatainak megvalósításáért vívnak, kétség-kívül új sikerekhez vezet a kommunista építő munkában,, - hangoztatja a pravda hétfői számában a kongresszus évfordulója alkalmából megjelent szerkesztőségi cikk.

ki/jp ai ng

15.08 220282 2377

Fi 101

sk0033 4 230 mtik1035

bulgária-spanyolország

szófia, 1982. február 22. /mti/ - José Pedro Pérez-Llorca, a spanyol királyság külügyminisztere hétfőn Petr Mladenov bolgár külügyminiszter meghívására kétnapos hivatalos látogatásra Bulgáriába érkezett.

a két különböző társadalmi rendszerű ország viszonya a diplomáciai kapcsolatok öt évvel ezelőtti normalizálása óta rendezett, kapcsolataik minden téren egyenletesen fejlődnek. a földrajzi és a politikai távolság nem akadályozza, hogy a kontinens két különböző végén fekvő ország együttműködése kölcsönösen előnyös legyen. az elmúlt fél évtizedben több mint tíz kétoldali megállapodást, köztük hosszútávú kereskedelmi, gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodást, valamint kulturális csereegyezményt kötöttek.

szófia értekezése szerint a spanyol külügyminiszter látogatása hozzájárul a két ország barátságának és együttműködésének megszilárdításához, a béke és a nemzetközi megértés ügyét szolgálja olyan időszakban, amikor erre különösen nagy szükség van.

ék/tcs ai ng

15.11 220282 1046

sk0034 4 230 mtik1036

puccsisták pere

Lehel Miklós, az mti tudósítója jelenti:

Madrid, 1982. február 22. /mti/ - hétfőn a vizsgálati iratok ismertetésével folytatódott a tavaly február 23-ai katonai puccskisérlet vádlottainak pere. az eddig felolvasott vizsgálati anyag a katonai vádlottak többségének, köztük Milans del Bosch altábornagynak és Antonio Tejero alezredesnek azt a törekvését tükrözi, hogy Alfonso Armada tábornokra hárítsák az akció tényleges vezetésének felelősségét. ezzel nyilván azt a benyomást igyekeznek kelteni, hogy ők abban a tudatban cselekedtek: "mindent a király kívánságára tesznek. Armada tábornok ugyanis I. János Károly király egyik nevelője, majd sok éven át egyik legközelebbi munkatársa volt. ezzel a beállítással szemben azonban, amelyet nem mindig támasztanak alá meggyőző tárgyi bizonyítékok, Armada tábornok a teljes tagadás álláspontjára helyezkedett.

fi 10.

a puccs polgári háttérével összefüggésben - ezt a vizsgálat teljesen felderítetlenül hagyta - a mundo obrero, az skp hetilapja érdekes információkat közöl legújabb számában. eszerint a kormány által létrehozott nyomozóbrigád januárban bizalmas jelentést állított össze a puccskisérlet ugynevezett polgári ágáról. a jelentés szerint a puccskisérlet résztvevőinek egyik ága mögött a spanyol vállalkozók szövetségének egyes vezetői, valamint a Banco Atlantico és a Bankunion nevű spanyol pénzügyintézetek állottak, a másik ág, elsősorban Tejero alezredes mögött pedig ismert szélsőjobboldali politikusok, mindenképp a dúsgazdag Giron de Velasco volt francia miniszter és a nagy bankérdekeltségekkel rendelkező Oriol y Urquijo család állt.

leh/jp lb ng

15.22 220282 1653

sk0035 4 230 mtik1037

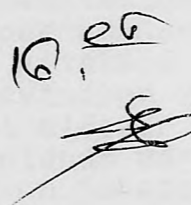
Czyrek Bukarestben

Bukarest, 1982. február 22. /agerpres/ - hétfőn Bukarestbe érkezett József Czyrek, a Lemp PB tagja, a KB titkára, Lengyel külügyminiszter. Czyrek a román kommunista párt központi bizottságának meghívására tesz baráti látogatást Romániában.

a Lengyel külügyminisztert az Otopeni repülőtéren Virgil Cazacu, az RKP politikai végrehajtó bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és Aurel Duma, a központi bizottság tagja, külügyminisztériumi államtitkár fogadta.

km ai ng

15.24 220282 0521

fi 10.

sk0036 4 230 mtik1038

vénusz-rakéták

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - a világűrben észlelhető, a tudósok által sokáig ismeretlen eredetűnek tekintett gamma-sugárzás forrásai galaktikánkban találhatóak - állapították meg szovjet tudósok a vénusz-13 és a vénusz-14 űrlaboratóriumok által gyűjtött és a földre továbbított adatokból.

a múlt év őszén felbocsátott két űrlaboratóriumban szovjet műszereken kívül francia és osztrák tudományos berendezéseket is elhelyeztek. a szovjet és francia tudósok közös munkájával kifejlesztett berendezés a gamma-sugárzást, egy osztrák műszer pedig a bolygóközi mágneses tér változásait méri. a szovjet tudományos akadémia űrkutatási intézetében a szondák által rendszeresen továbbított mérési adatokat elemezve jutottak arra a megállapításra, hogy a gamma-sugárzás legvalószínűbb forrásai a neutroncsillagok, és hogy ezt a nagyerejű energiakisugárzást valamilyen idegen testnek a csillagba csapódása váltja ki. a legújabb mérési adatokat korábbiakkal egybevetve sikerült egy ivpercnyi pontossággal meghatározni az egyik gammasugár-forrás helyét a világűrben. eddig ez a legpontosabb ilyen jellegű adat. a gamma-sugárzás forrását azonban még nem sikerült azonosítani egyetlen, optikai teleszkópokkal észlelhető égitesttel sem.

a két szovjet űrlaboratórium már egészen közel jár céljához. négy hónapos út után a vénusz-13 március 1-én, a vénusz-14 pedig március 5-én éri el a bolygót, és kezdi meg fő feladatát: az esthajnalcsillag tanulmányozását.

... fl/jp ai

15.29 220282 1512

sk0037 4 230 mtik1039

libanon, tripoli

beirut, 1982. február 22. /mti/ - több egymást követő tüzszüneti megállapodás kudarca után hétfőre elhallgattak a fegyverek az észak-libanoni tripoliban, ahol péntek óta heves tűzérési harcokat vívott egymással több helybeli politikai-vallási szervezet. az arab békefenntartó erők állásait is támadás érte. a békefenntartó erők szóvivője közölte, hogy a szíriai csapatok csak a szembenálló felek szétválasztása végett avatkoztak be a konfliktusba. a háromnapos harc mérlege: husz halott, hetven sebesült.

Fi Nm 1733

a tüzszünet a haladó nemzeti mozgalom közvetítésével jött létre. tripoli utcáit a nemzeti mozgalom, a palesztin ellenállás és a helybeli szervezetek közös járőrei ellenőrzik. az utcákról kivonták a fegyveres csoportokat. a tripoliban élő rasid karami volt miniszterelnök arabközi ellentétekkel magyarázta a véres összecsapásokat.

... bz/jp lb

15.32 220282 0890

sk0038 4 230 mtik1040

időjárás összefoglaló

new york/róma/belgrád, 1982. február 22. /mti/taszsz/ap/upi/ - a hosszúra nyúlt tél szerte a világon továbbra is szilárdan tartja magát. az egyesült államok északnyugati részén egy hete szüntelenül tartó esőzések és havazások áradásokat okoztak: házak, gépkocsik rongálódtak meg, hidak omlottak össze, sőt a rendkívüli időjárás emberáldozatokat is követelt. az amerikai meteorológusok szerint további áradások fenyegetnek oregon, washington és idaho államokban.

olaszországban, ahol a hó és a hideg tél nem túl gyakori vendég, hétfőn velence környékén mínusz 17 fokot mértek. a hó és a fagy az ország egész területén utakat tett járhatatlanná még délen, a nápolyi öbölben is. salerno környékén nemcsak a forgalom bénult meg a fagy miatt, hanem károkat szenvedtek a gyümölcsösök is. az olasz csizma orrában - cosenza környékén - mintegy tucatnyi hegyi falu vált megközelíthetetlenné a hétfő éjszakai havazás miatt.

jugoszláviában hétfőre virradóra az egész crna gora-i tengerparton havazott, ami ezen a vidéken csak igen ritkán fordul elő. a hótakaró vastagsága ulcinjban, barban, budván, kotorban és hercegovinában 2 és 12 centiméter között mozgott. az idei télen ezuttal először hullott hó crna gora székvárosában, titogradban. masedoniában már szombaton megkezdődött a havazás. emiatt a közutakon nehezen bonyolódik a forgalom. szkopjében hétfőn 8 centiméter, berovón pedig 26 centiméter volt a hótakaró vastagsága. a kelet-szerbiai hegyvidéken a hóakadályok járhatatlanná tették az utakat. belgrád, valjevo és pozarevac körzete kivételével a havazás az egész köztársaságban megnehezítette a közúti közlekedést. szkopjében hétfőn csak az onnan induló repülőgépek közlekedtek, míg a szarajevoi repülőtér minden érkező és induló járatát törölték.

... gl-már lb ng

15.38 220282 1822

Fi Nm 1737

sk0039 4 230 mtik1041

arafat - tüzszünet

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. február 22. /mti/ - jasszer arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vb elnöke beiruti beszédében megerősítette, hogy a palesztin ellenállás tiszteletben tartja azt az 1979 novemberében tuniszbán tartott arab csucsértekezleten vállalt kötelezettséget, hogy libanoni területről nem indít katonai akciókat izrael ellen. egyúttal cáfolta azt az amerikai-izraeli vádat, hogy a ciszjordániában végrehajtott legutóbbi palesztin gerillaakció a dél-libanoni tüzszünet megsértése lett volna. „nem fogadjuk el a tüzszünet gondolatát mindaddig - mondta -, amíg palesztin föld lesz izraeli megszállás alatt. „a múlt év júliusa óta fennálló dél-libanoni tüzszünetet izrael és az egyesült államok kérte - fűzte hozzá -, a pfsz-t csupán az arab csucsértekezletnek tett ígéret kötelezi.

najef havatmeh, a demokratikus front palesztina felszabadítási elnevezésű szervezet vezetője felszólította a szilárdság frontját alkotó arab államokat, hogy sürgősen tartsanak csucsértekezletet a dél-libanont fenyegető izraeli agresszió megvitatása végett.

közben haddad órnagy, az izraellel együttműködő jobboldali miliciák parancsnoka a tüzszünet megsértésével vádolta a palesztin ellenállást, miután két időzített pokolgépet fedeztek fel a déli határövezetben.

bz/jp ai ng

15.44 220282 1377

-.-

sk0040 4 230 mtik1042

spanyol választások

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1982. február 22. /mti/ - a spanyol ellenzéki pártok, baloldaliak és jobboldaliak egyaránt arra számítanak, hogy ősszel előrehozott parlamenti választások lesznek az országban. teszik ezt annak ellenére, hogy a kormányfő és a kormánypárt vezetői nyilatkozataikban újra hangsúlyozzák: a jelenlegi törvényhozás

Fi Nm 17.44

K.S.

mandátumát, amely 1983 tavaszán jár le, nem kívánják megrövidíteni. a három nagy ellenzéki párt, a spanyol szocialista munkáspárt, a spanyol kommunista párt és a jobboldali népi szövetség vezetőinek a hét végén elhangzott nyilatkozatai mind a választások előkészületeinek jegyeit viselték magukon.

a népi szövetség v. kongresszusán a csaknem egyhangulag újból elnökké választott manuel fraga iribarne ismét sikraszállt azért, hogy az ország két nagy jobboldali politikai alakulata, a népi szövetség és a demokratikus centrum unió fogjon össze egy nagy jobboldal, vagy „természetes szövetség”, keretében. fraga egyik fő érve az, hogy a szomszédos portugáliában is a jobboldali pártok összefogása tette lehetővé a jobboldal győzelmét a választásokon.

felipe gonzález, a spanyol szocialista munkáspárt főtitkára a diario 16 című madridi napilapnak adott nyilatkozatában annak a véleményének adott kifejezést, hogy a választásokat ősszel tartják. sokan beszélnek arról - mondta -, hogy a következő választások után a szocialista párt viszonylagos többséget kap a parlamentben, ők azonban az abszolút többségre törekszenek, és ennek érdekében arra is gondolnak, hogy pártonkívüli személyiségeket is felvesznek listáikra. a szocialista főtitkár újból leszögezte, hogy pártja nem tervez államosításokat.

/munkás

santiago carrillo, az skp főtitkára vasárnap, a madridi pártaktíva-értekezleten élesen bírálta a szocialista munkáspárt álláspontját. rámutatott, hogy a bankárok megnyugtatására szánt politikájukkal a szocialisták nem fogják megnyerni a választásokat, hanem éppen ellenkezőleg: fraga tervét, a „nagy jobboldal”, létrehozását segítik elő. carrillo ezzel összefüggésben úgy vélekedett, hogy fraga és calvo sotelo miniszterelnök nem fognak ugyan együtt indulni a választásokon, de utána szövetségre lépnek egymással. az államosításokkal kapcsolatban az skp főtitkára kijelentette: a kommunisták javasolni fogják a parlamentben azoknak a bankoknak és vállalatoknak az államosítását, amelyek pénzelték a február 23-1 puccskísérletet. kezdeményezni fogják azoknak a vállalatoknak az államosítását is, amelyek százmilliókat fordítottak a népi szövetség és a kormánypárt választási hadjáratának céljaira.

///amelyek új munkahelyek létesítése helyett

Leh/jp lb ng

16.15 220282 2635

Fi Nm 17.49

K.S.

K.S.

sk0041 4 230 mtik1043

ciprus—usa — sajtó

nicosia, 1982. február 22. /taszsz/ - az egyesült államok nemcsak növelni akarja katonai jelenlétét cipruson, hanem titokban be is avatkozik ciprus belügyeibe. a szigetország sajtója leleplezte, hogy az amerikai titkosszolgálatok olyan különleges gépkocsikat szállítottak a szigetre, amelyeket elektronikus lehallgató készülékekkel láttak el. a haravghi című ciprusi lap szerint a cia újabb manővere arra irányul, hogy az elnökválasztási kampány kezdetén ellenőrzése alá vonja a független ország politikai életét.

a demokratiki című hetilap rámutat: a kémberendezések a szigetre való szállítása sérti az ország szuverenitását. a kormány egyik képviselője kijelentette, hogy az illetékes hatóságok vizsgálatot fognak indítani az ügyben.

a sajtó újabb leleplezései fokozták a nyugtalanságot a ciprusi közvéleményben. az amerikai kémrepülők rendszeresen használják a szigeten lévő brit támaszpontokat a ciprusal baráti viszonyban álló országokkal szembeni ellenséges tevékenységre. az ethnosz című athéni lap nemrégiben arról számolt be, hogy a pentagon görögországból ciprusra helyezett át egy olyan speciális elektronikus berendezést, amelyet annak idején sietve hoztak el iránból. a ciprusiak nyugtalanságát az is fokozza, hogy az amerikai hadvezetés tervei között úgy szerepel a földközi-tengeri szigetország, mint a „gyorshadtest”, egyik leendő támaszpontja.

... gl lb ng

16.21 220282 1430

--

sk0042 4 230 mtik1044

jaruzelski—wehner /1.rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1982. február 22. /mti/ - wojciech jaruzelski hadseregtábornok, miniszterelnök hétfőn hosszabb megbeszélést folytatott herbert wehnerrel, a német szociáldemokrata párt parlamenti csoportjának elnökével, aki több napos tájékoztató jellegű látogatást tett lengyelországban. a találkozón, amely a pap hírügynökség jelentése szerint jó, őszinte, tárgyszerű légkörben

Fi Nm 17.58

18.30
 18.30

folyt le, összegezték azoknak a megbeszéléseknek az eredményeit, amelyeket a nyugatnémet politikus az elmúlt négy nap alatt lengyel párt- és állami vezetőkkel, valamint nem hivatalos jelleggel folytatott.

a látogatást mindkét részről jelentős és hosszú távra kiható eseményként értékelik. a varsói megbeszéléseken nagy figyelmet fordítottak az enyhülés és az együttműködés politikájára, főként Európában. hangsúlyozták, hogy ezt a politikát nem lehet helyettesíteni semmilyen más ésszerű tevékenységi modellel. rámutattak: a konfrontáció politikája mélységesen ellentmond a népek érdekeinek, és mint ilyen, nem rendelkezik semmilyen perspektívával.

ebben az összefüggésben hangsúlyozták: kárt okoz, és csakis a nemzetközi helyzet élezését szolgálja a lengyel nehézségek mesterséges kihasználása. lengyel részről elégedetten vették tudomásul, hogy a nyugatnémet közvélemény tekintélyes része, beleértve az nsk politikai erőinek jelentős tényezőit is, ellenzi a lengyelországgal szembeni gazdasági korlátozó intézkedéseket.

a varsói megbeszélések során kifejezésre jutott az az álláspont, hogy a lengyel-nyugatnémet kapcsolatokat - tekintettel azok történelmi előzményeire és európai méretű fontosságára - nem szabad konjunkturalis módon kezelni. ellenkezőleg: e kapcsolatokat, hosszú távra előretekintve, az 1970. decemberében aláírt szerződésnek megfelelő alapon kell alakítani.

a lengyel-nyugatnémet tárgyalásokon bírálóan szóltak a lengyel ügyekkel kapcsolatos olyan hangokról, amelyek nem veszik figyelembe a fent említett tényezőket. /folyt./

... kn/hi ht ng

16.28 220282 2048

--

sk0043 4 230 mtik1045

jaruzelski—wehner /2. rész/

herbert wehner varsói megbeszélései során egyetértés nyilvánult meg tekintetben, hogy lengyelország képes saját erőből megoldani jelenlegi nehézségeit. a felek abban is közös nézetet vallottak, hogy lengyelország stabilizációja és eredményes fejlődése érdekében feltétlenül szükség van a normális együttműködés felvételére,

Fi Nm 18.01

18.30
 18.30

valamint a propaganda és politikai jellegű nyomás, a belügyekbe való beavatkozás megszüntetésére.

herbert wehner hétfőn elutazott varsóból.

kn/hi ht ng

16.32 220282 0536

sk0044 4 230 mtik1047

japán-szovjetunió

tokió, 1982. február 22. /mti/ - a japán külügyminisztérium hétfőn támogatásáról biztosította azt a kereskedelmi megállapodást, amelynek alapján a komatsu cég csőfektető gépeket szállít a szovjetunióknak a szibériai földgázvezeték építéséhez. a minisztérium egyik magas rangú, magát megnevezni nem akaró tisztségviselője kijelentette: a komatsu tavaly novemberben problémamentes szerződést írt alá, amikor vállalta, hogy egy korábbi megállapodásban lekötött 400 munkagépen túlmenően - készpénzfizetés ellenében - további 500 berendezést exportál.

az állásfoglalás válasz volt a newweek című amerikai hetilapnak arra a vádjára, hogy a szigetország - ugymond - megszegte a reagan-kormányzat által 1981. decemberében bejelentett szovjetellenes gazdasági korlátozásokkal kapcsolatos ígéretét. a hivatalos tokió ugyanis jelezte: nem fogja aláírni, az amerikai rendszabályokat. washingtoni értelmezésben állítólag azzal sem, hogy esetleg engedélyezi japán cégek számára a leállított amerikai gépexport pótlását. reagan arra kényszerítette az amerikai caterpillar társaságot, hogy nyilvánítsa semmissnek a szovjetunióval kötött üzletet 200 csőfektető gép szállításáról.

a japán külügyminisztériumi illetékes szerint a komatsu az amerikai szankciók életbe léptetése előtt szerződött szovjet partnerével.

fn/jp lb ng

16.38 220282 1362

Fi Nm 18'05

20
K.
[Signature]

sk0045 4 230 mtik1048

usa—japán

washington, 1982. február 22. /mti/ - william brock, az egyesült államok kereskedelmi főmegbízottja hétfőn kijelentette: az amerikai kormány támogatja japán magáncégeknek azt a tervét, hogy tízmilliárd dollár alacsony kamatra nyújtandó kölcsönnel segítsenek új munkaalakokat létrehozni az amerikai szövetségi államokban.

a tervet kay sugahara, egy japán származású amerikai üzletember terjeszti elő ezen a héten washingtonban, az amerikai kormányzók tanácskozásán. mint sugahara közölte, a programban kétszáz japán magáncég venne részt 50-50 milliárd dollárral, és azzal a kifejezett céllal, hogy rábíriák az egyesült államok kongresszusát: ne akadályozza a japán árucikkek bejutását az amerikai piacra.

a japán kölcsönből kikötői létesítmények, gyorsvasutak építését vagy más közmunkákat finanszíroznának az egyesült államokban. a japán üzleti élet képviselői ezt az akciót mintegy kompenzációnak szánják az idén 16-18 milliárd dollárra emelkedő amerikai kereskedelmi mérleg deficitel szemben és annak az amerikai panasznak az enyhítésére, hogy a japán áruk - elsősorban a gépkocsik - exportja növeli a munkanélküliséget az amerikai iparban.

az egyesült államok - közölte brock - a tervezettől függetlenül a japán piac nagyobb mértékű megnyitását követeli az amerikai áruk előtt a kereskedelmi egyensúly helyreállítása érdekében. ennek megfelelően az ellen-marshall-tervben, közreműködő konszernnek arra is vállalkoznának, hogy saját belső piaci lehetőségeik kihasználásával megpróbálják növelni az amerikai áruk forgalmát.

ha a japán javaslat megvalósul, állapították meg a hétfői washingtoni lapok a vasárnap közzétett tervezetről, ez lesz az első eset a második világháború utáni időszakban, hogy egy másik tőkés-állam nyújt pénzügyi támogatást a gyengélkedő amerikai gazdaságnak.

br/jp lb ng

16.47 17.58 220282 1858

Nm

sk0046 4 230 mtik1050

két közel-keleti hír

cheysson—husszein

beirut, 1982. február 22. /mti-reuter/afp/ina/ - bagdadban hétfőn befejeződtek claude cheysson francia külügyminiszter hivatalos tárgyalásai. a francia diplomácia vezetőjét, aki vasárnap érkezett az iraki fővárosba, hétfőn fogadta szaddam husszein iraki elnök. cheysson átadta az iraki államfőnek mitterrand francia elnök üdvözlését.

cheysson tárgyalásai befejeztével hétfőn hazautazott. az iraki hírügynökségnek adott vasárnapi nyilatkozatában cheysson kifejezésre juttatta, hogy országa minden téren, különösen az atomkutatás terén kész fejleszteni kapcsolatait irakkal. a miniszter kijelentette: bagdadi látogatásával franciaország irakkal kapcsolatos politikájának folytonosságát és a két ország közötti megállapodások végrehajtásának folytatását kívánta hangsúlyozni.

szaud-arábia - biztonsági egyezmények

rijad, 1982. február 22. /mti-ap/upi/ - saud-arábia vasárnap biztonsági együttműködési szerződést kötött az egyesült arab emírségekkel és katarral. az egyezményt saudi részről aláíró najef herceg, belügyminiszter rijadban kijelentette, hogy ezek a megállapodások megközelítően ugyanolyan feltételeket tartalmaznak, mint a múlt hónapban bahrainnal megkötött biztonsági szerződés. a saudi belügyminiszter hangsúlyozta, hogy országa hasonló egyezményeket kíván kötni ománnal és kuvaittal is.

e megállapodások eredményeként most már kétfoldu egyezmények is összekötik a tíz hónappal ezelőtt megalakított arab-öbölmenti együttműködési tanács hat tagállamát. najef aláírta az öbölmenti országok együttműködésének fontosságát, mivel ez véleménye szerint hozzájárul „a stabilitás megőrzéséhez e térségben bármely külföldi veszéllyel szemben,„.

bár a saudi belügyminiszter nem bocsátkozott részletekbe, kijelentéséből kitűnik, hogy iránt tekintti a fő külső veszélynek. mint ismeretes, irán és az öbölmenti országok kapcsolatai, különösen a múlt év decemberi bahraini államcsínykísérlét óta, igen feszültek. az együttműködési tanács több országa azzal vádolta iránt, hogy a puccskísérlét mögött állt.

km ku ng

16.54 18.03 220282 2126

Nuv
18.03
[Signature]

sk0047 4 230 mtik1051

grönlandi népszavazás

nuuk, 1982. február 22. /upi/ - kedden népszavazást tartanak a dán koronához tartozó grönlandon a sziget egk-tagságáról.

mint ismeretes, grönland kilenc évvel ezelőtt - dániával együtt - lépett be a közös piacba. a népszavazást több éven át tartott kampány előzte meg, amelyet a kormányzó siumut párt vezetett a közös piacból való kilépésért. a grönlandi nemzeti függetlenség egyik élharcosa, jonathan motzfeldt, a sziget tartományi minisztereelnöke közölte, hogy a jelenlegi évi 15 millió dolláros egk-támogatást úgy pótolnák, hogy bérbeadnának halászat céljaira szektorokat a föld legnagyobb szigetének felségvizeiből, befagyasztanák az árakat és csökkentenék az állami kiadásokat. az ellenzék véleménye szerint ez a program „politikailag éretlen, gazdaságilag pedig kivihetetlen,„.

amennyiben az 50 000 grönlandi többsége a kilépésre szavaz, a javaslat a helyi parlament, a landsting elé kerül, amelynek ki kell dolgoznia az erre vonatkozó törvényt.

másodizben fordul elő, hogy egy egk-tagállamban népszavazást rendeznek a közöspiaci tagságról. 1975-ben nagy-britanniában bocsájtották népszavazásra ezt a kérdést, de a brit lakosság 2:1 arányban a tagság fenntartása mellett döntött.

gl lb ng

16.57 220282 1257

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

vire-tuominen

helsinki, 1982. február 22. /taszsz/ - a finn békeharcosok szükségesnek tartják az észak-európai atomfegyvermentes övezet megteremtéséért folyó mozgalom aktivizálását - jelentette ki mirjam vire-tuominen asszony, a finn békebizottság tiszteletbeli elnöke, a nemzetközi demokratikus nőszövetség főtitkára.

vire-tuominen hangsúlyozta, hogy egy ilyen atomfegyvermentes övezet előmozdítaná finnország és egész észak-európa békéjének és biztonságának erősítését. megteremtése konkrét példát szolgáltatna az enyhülési és leszerelési folyamatra, ami különösen a jelenlegi körülmények között birna nagy jelentőséggel.

18.07

Nuv
18.07
[Signature]

a finn békeszerető erők mozgalma elítéli washington politikáját, amely a további fegyverkezési hajszára és a szembenállás fokozására irányul. a mozgalom teljes mértékben támogatja a szovjetunió békejavaslatait - mondta vire-tuominen.

... kj lb pi

17.15 220282 0900

sk0049 4 230 mtik1054

golani sztrájk

hilu anna, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 22. /mti/ - második hete tart a gölan-magaslatokon élő druz arabok általános tiltakozó sztrájkja. a majd 15 ezer fős közösség vezetői a hét végén a passzív ellenállás folytatása mellett döntöttek, dacára annak, hogy tel-aviv különféle megtorló intézkedésekkel próbálja letörni a szíriához tartozó terület annektálásával szembeszegülő lakosság elszántságát.

a druz engedetlenségi mozgalom február 14-én kezdődött, miután az izraeliek bebörtönöztek négy helyi vezetőt, akik nyilvánosan szót emeltek a golan bekebelezéséről hozott decemberi törvény végrehajtása ellen.

a golani sztrájk méretei, a szíriai állampolgárságukhoz ragaszkodó druzok egységes fellépése váratlanul érte s felbőszítette a tel-avivi kormányt. a fennsík öt druz településén kilenc napja zárva vannak a boltok és az iskolák, s hiába nyitják meg minden reggel a hadsereg megbízottai az iskolákat, sem az elbocsátással fenyegetett pedagógusok, sem a 4500 tanuló nem jelenik meg.

egységesen követi a sztrájkfelhívást az izraeli építkezéseken és textilgyárakban, mezőgazdasági szövetkezetekben alkalmazott 2500 ingázó golani bér munkás, akik közül kétszáznak a múlt héten felmondó levelet küldött az izraeli munkáltató.

mordechai zippori, az izraeli kormány tagja a napokban fenyegetésszámba menő figyelmeztetést intézett a sztrájkolókhoz: „a golan a miénk, s akinek ez nem tetszik, átköltözhessen szíriába.”, ismeretes, hogy a golan 1967-ben izraeli kézre került mintegy 2000 négyzetkilométernyi területén korábban majd százezer szíriai élt, tulnyomó többségük a konfliktus idején vagy utána menekült el./

18.11

Nm

19.1

[Handwritten signature]

az izraeli munkaügyi minisztérium a hét végén a golani druzok helyének betöltésére munkástöborzó akciót indított a körzettel szomszédos izraeli galileában. a minisztérium döntésében a galileai textilgyárak munkaerő-gondjainak enyhítése mellett feltehetően az a szándék is közrejátszik, hogy érdekelletéteket szitson a galileában lakó, izraeli állampolgárságu druz kisebbség és a golani druzok között. az izraeli kommunista párt aktivistái a hét végén röplapokon figyelmeztették erre a veszélyre a galileai arabokat. izrael 1967-es határain belül kb. 30 ezer druz él - az egyetlen olyan arab kisebbség, amelynek férfitagjait besorozzák az izraeli hadseregbe.

... hf/hi fg pi

17.39 220282 2370

sk0050 4 230 mtik1055

egyiptomi diplomácia /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 22. /mti/ - egyiptom üdvözlö az arab országokkal való testvéri kapcsolatok „megfontolt, és az ésszerűsége alapuló”, helyreállítását - jelentette ki hétfőn a népi gyűlés előtt kamal hasszan ali külügyminiszter a kairói diplomáciáról szóló expozéjában. hozzátette: egyiptom a maga részéről ez ügyben nem támaszt „de nem is fogad el”, - feltételeket.

ali megismételte országa elkötelezettségét az izraellel kötött béke iránt, s ezt hangsúlyozta hoszni mubarak államfő e hónap elején tett nyugati körútjának tárgyalási témái közül. az elnök látogatása a nyugati fővárosokban - mondta a külügyminiszter - ugyanakkor alkalmat adott annak leszögezésére, hogy „egyiptom arab és iszlám ország”.

a palesztinok autonómiájáról folyó tárgyalásokat érintve ali kijelentette, hogy egyiptomnak nem áll módjában engedményeket tenni a palesztinok jogainak rovására. emlékeztetett arra, hogy kairó nem volt hajlandó „elvi nyilatkozatot”, aláírni izraellel e témakörben. említést tett az elnök washingtonban tett javaslatáról, amely az amerikai-palesztin párbeszédet szorgalmazta, és közvetett módon - izrael arabellenes akcióira utalva - az egyesült államok és nyugat-európa szerepvállalását sürgette „a közel-keleti helyzet veszélyességét fokozó lépések”, megakadályozására.

18.16

Nm

19.1

[Handwritten mark]

az egyiptomi diplomácia álláspontját fejtette ki butrosz ghali külügyi államminiszter a majó című kairói hetilapban hétfőn megjelent interjúban. /folyt./

... rg/dj fg pi

17.44 220282 1562

sk0051 4 230 mtik1056

egyiptomi diplomácia /2.rész/

egy kérdésre válaszolva meggyőződésének adott hangot, miszerint izrael nem fogja annektálni a megszállt ciszjordániát és a gaza-övezetet.

mégfigyelők ugyanakkor figyelemre méltónak tartják a pusztát, hogy a kérdés a hivatalos egyiptomi sajtóorgánum hasábjain egyáltalán felvetődik. az izraellel fenntartott kapcsolatokat illetően ghali kizárta annak lehetőségét, hogy a jelenlegi szakaszban „regionális együttműködés” alakuljon ki a két ország között. mint mondta, erre „a tartós és igazságos közel-keleti béke megvalósítása után kerülhet sor”. tagadta, hogy egyiptom a sinai-félsziget április 25-re kilátásba helyezett izraeli kiűritése előtt óvakodik az arab országokhoz való közeledéstől; ugyanakkor cáfolta, hogy bármilyen politikai tartalma lett volna annak az intézkedésnek, hogy a hónap elején „egyetlen órára” megnyitották a libiai-egyiptomi határt. az adminisztratív minősített lépés - amely nyilvánvalóan csak tripolival való egyeztetés után volt végrehajtható - néhány libiában dolgozó egyiptomi szabadságra való hazautazását tette lehetővé.

a szovjetunióval kapcsolatban az újabb hangoztatott egyiptomi álláspontot ismételte meg a külügyi államminiszter, mondván, hogy a közel-keleti rendezésben való szerepének betöltésére „egy későbbi szakaszban”, nyílik lehetőség.

a palesztinok autonómiájának ügyében azt hangsúlyozta, hogy az ideiglenesen felállítandó palesztin testületnek „széles körű végrehajtói, törvényhozói és bírói jogkörrel kell rendelkeznie”,.

az autonómia tárgyalások felújítása érdekében vasárnap óta az egyiptomi fővárosban tanácskozik richard fairbanks, az amerikai külügyminiszter ujonnan kinevezett különmegbizottja, a szabadforgó tárgyalásokon résztvevő amerikai delegáció vezetője. ali

18:25

Nm

18:25

külügyminiszterrel lezajlott vasárnapi találkozójának eredményeként ez idáig annyit jelentettek be, hogy az önkormányzat kérdésével foglalkozó szakértői szintű bizottság március elején újabb ülést tart.

... rg/dj fg pi

17.50 220282 2025

sk0052 4 230 mtik1057

pahr—vrhovec

bécs, 1982. február 22. /mti/ - hétfőn egynapos, nem hivatalos munkalátogatásra bécsbe érkezett joszip vrhovec jugoszláv külügyminiszter. vendéglátójával, willibald pahr osztrák külügyminiszterrel folytatott több, mint kétórás megbeszélésén elsősorban a madridi találkozóval kapcsolatos időszerű kérdésekről, mindenekelőtt az európai semleges és el nem kötelezett országoknak az európai biztonsági és együttműködési folyamat megőrzése és továbbfejlesztése érdekében teendő újabb közös kezdeményezéséről esett szó. a két külügyminiszter zárt ajtók mögött lezajlott tanácskozásáról nem szivárogtak ki részletek.

a jugoszláv külügyminiszter hétfőn a kora esti órákban elutazott az osztrák fővárosból.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az osztrák sajtó nagy figyelmet szentel a willibald pahr külügyminiszter vezette küldöttség madridi aktivitásának. egyes lapvélemények szerint az osztrák diplomácia vezetőjének jelentős szerepe van abban, hogy az elmúlt napokban nem fulladt kudarcba a madridi értekezlet. kiemelik a szovjet küldöttség vezetőjével folytatott megbeszélésének jelentőségét.

pahr személy szerint az elmúlt hét végén olyan értelemben nyilatkozott, hogy ausztria pillanatnyilag még tartja magát a semleges és el nem kötelezett országok decemberi javaslatában kialakított állásponthoz, ha azonban annak megvalósítására nem lát

18:25

Nm

18:25

18:25

1982.02.

lehetőséget, az osztrák küldöttség is a madridi találkozó elnapolását tartja a legcélravezetőbb megoldásnak. ebben az említett országcsoporthoz képviselői már korábban, az év elején megtartott bécsi egyeztető értekezleten megállapodtak.

... sz/jp pl pi

17.53 220282 1681

sk0053 4 230 mtik1058

zimbabwe - nkomo

bulawayo, salisbury, 1982. február 22. /mti-ap/upi/ - a hazafias front központi bizottsága szerdán összeül, hogy eldöntse: ellenzékbe vonuljon-e a párt - mondotta joshua nkomo hétfőn a zimbabwe déli részén lévő bulawayóban.

nkomo pénteken érkezett a városba, ahol a hazafias front a legerősebb támogató bázissal rendelkezik. a párt vezetője az ap amerikai hírgyűlésnek adott nyilatkozatában egyebek között elmondta: a 152 tagú központi bizottság döntést hoz majd arról, hogy a hazafias front még a kormányban lévő három tagja - egy miniszter és két miniszter-helyettes - távozzon-e a kabinetből, vagy maradjon tisztségében.

ismeretes, hogy a múlt héten mugabe miniszterelnök menesztette a kormányból a tárca nélküli miniszteri tisztséget betöltő nkomot, akit követett a hazafias frontot képviselő egyik miniszter is. a lépésre azután került sor, hogy február elején nagy mennyiségű fegyvert, találtak, a nkomo-féle szervezet egyik farmján, s a miniszterelnök, államcsinny, előkészítésével vádolta a hazafias frontot és annak vezetőjét.

nkomo hangsúlyozta: mugabe miniszterelnök felelőtlenül cselekedett, amikor menesztette őt a kormányból, mert ezzel a lépéssel könnyen lángba borulhat az ország. a hazafias front vezetője azt is elmondta: azért jött bulawayoba, hogy csillapítsa a kedélyeket, hogy nyugalomra intse híveit, ellenkező esetben könnyen összeütközésekbe torkollhatnának a tiltakozó megmozdulások.

... gf fg pi

18.25 220282 1483

18.

--

1982.02.22.

sk0054 4 230 mtik1059

csád

párizs, 1982. február 22. /mti-afp/ - a csádi kormánycsapatok vasárnap visszafoglalták a központi kormány ellen harcoló északi fegyveres erők által oum hadjér helységeket - jelentették hétfőn n,djamenai kormányforrások.

a hadügyminisztériumnak rádióan ismertetett közleménye hangoztatja, hogy a helység visszafoglalása a kormánycsapatok utóbbi napokban végrehajtott ellentámadásának eredménye, s hozzáteszi: a csádi kormányerők eltökélt szándéka, hogy a leghatározottabban felveszik a küzdelmet az imperialisták kihívásával,.

a csádi ideiglenes nemzeti egységkormány fegyveres erői által visszafoglalt oum hadjér csád középső részén fekszik, mintegy 150 kilométerre nyugatra az ország stratégiai fontosságú, s mindaddig a hisséne habré vezette északi fegyveres erők ellenőrzése alatt álló abéché városától. megfigyelők szerint a kormányerők hétvégi sikere lehetővé teszi, hogy felkészüljenek abéché visszafoglalására. e siker már csak azért is jelentős, mert hisséne habré ebben a körzetben összpontosította erőinek jelentős részét.

... km fg pi

18.44 220282 1077

sk0055 4 230 mtik1060

portillo - javaslat

managua, 1982. február 22. /notimex/taszsz/ - hárompontos közép-amerikai rendezési javaslatot tett közzé hétfőn managuában elhangzott beszédében josé lópez portillo, mexikói államfő. a mexikói elnök másfelől leszögezte: bármilyen külföldi beavatkozás közép-amerikában súlyos történelmi hiba lenne, és kontinentális méretű felháborodást eredményezne.

javaslata első pontjában a mexikói elnök felszólította az egyesült államok kormányát, mondjon le a fenyegetésekről és zárja ki a nicaragua elleni katonai beavatkozás lehetőségét. portillo ezt kimondottan ronald reagan amerikai elnöknek címezte.

Nw

18.

a javaslat második pontja felveti a katonai erők kiegyensúlyozott csökkentésének kérdését a közép-amerikai térségben, amennyiben lefegyverzik a nicaragua határvidékén tevékenykedő somozista bandákat, úgy nicaragua ezzel egyidőben lemond a fegyverek és harci repülőgépek vásárlásáról - mondotta portillo.

a harmadik pont kimondja: kívánatos lenne, ha az egyesült államok és nicaragua, valamint nicaragua és a vele szomszédos országok meg nem támadási szerződést kötnének.

López portillo beszédében továbbá megállapította, hogy nicaragua, a többi közép-amerikai országhoz hasonlóan, az olyan idejétmúlt külső és belső strukturák megváltoztatásáért harcol, amelyek a gyarmati korszakra emlékeztetnek. a közép-amerikai forradalmi mozgalmakat - mutatott rá portillo - nem lehet egyszerűsítő módon úgy megközelíteni, hogy „aki nincs velem, az ellenem van,,.

portillo kifejtette, hogy a közép-amerikai térség másik két feszült pontja: salvador, valamint a kubai-amerikai kapcsolatok. amennyiben kuba és az egyesült államok folytatni fogja az alexander haig amerikai külügyminiszternek és rafael rodrigueznek, a kubai államtanács elnökhelyettesének tavaly novemberi találkozásával megkezdett párbeszédet, akkor ez a folyamat az amerikai-kubai tárgyalások kezdete lehet.

a salvadori konfliktusról szólva kijelentette: mexikó mély aggodalommal szemléli, hogy napról-napra kisebb lehetősége van a tárgyalásos rendezésnek és a vérontás megfékezésének salvadorban.

... kzs fg pi

18.52 220282 2134

.-.-

sk0056 4 300 mtik1061

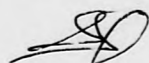
trident - brit kormány /1.rész/

acél endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. február 22. /mti/ - a hét végén új fordulatot vett a brit nukleáris fegyverkezés legköltségesebb és legtöbbet vitatott vállalkozása, a trident d-5 rakéták megvásárlása. az egyesült államok ugyanis felajánlotta a londoni kormánynak, hogy brit cégek is részt vehetnek a d-5-rendszer gyártásában. az ajánlat könnyebbé kívánja tenni margaret thatcher számára a tridentek megvásárlásával

Nw

201

szemben kialakult honi koalíció ellenállásának leküzdését. vonzó üzleti megállapodások és új munkahelyek mézesmadzagját húzza el a britek, elsősorban a megrendelés-hiánnyal küzdő hadiipar orra előtt.

tekintettel arra, hogy a briteknek felkínált megrendeléseket a reagan-kormány amerikai cégektől lesz kénytelen elvenni, bizonyos politikai ellenszolgáltatást is elvár szövetségeseitől. a the sunday times egy „beavatott”, véleményét idézi: „a kormány és a kongresszus magatartása attól függ majd, hogy nagy-britannia miként szolgálja a nato és az egyesült államok szélesebben értelmezett védelmi érdekeit,,.

ugyanezen forrás szerint amerika kifejezetten számít rá, hogy a brit haditengerészet folytatja járőrözését az ománi-öbölben, másfelől nagy-britannia az eddiginél nagyobb mennyiségben szállít majd plutóniumot az amerikai nukleáris robbanófejekhez.

1980. júniusában carter amerikai elnök és thatcher asszony még arról kötött megállapodást, hogy a brit polaris rakétaerőt a korszerűbb trident c-4-gyel cserélik fel. időközben azonban megszületett a drágább és erősebb, 14 robbanófejjel felszerelhető d-5 - vagyis trident-ii - változat. az egyesült államok összesen husz olyan tengeralattjárót épít, amelyet ezzel a rakétatípussal szerel fel, és a maga részéről a brit kormány is eldöntötte, hogy az általa megépítendő négynek hasonló lesz a fegyverzete.

ez a fejlesztés nagy-britanniának 15-20 milliárd dollárjába kerülhet. pénzügyi és katonapolitikai okok miatt azonban jelentékeny erők sorakoztak fel vele szemben: sajátos módon a kincstár, amelynek monetarista szemléletével összeférhetetlen az ilyen arányú költsékezés; továbbá azok a vezető konzervatív politikusok és katonák, akik a hagyományos haderőnemek, mindenekelett a haditengerészet rovására eszközölt leépítéseket kifogásolják; harmadsorban a munkáspárti ellenzék és a nukleáris továbbfejlesztés minden itteni ellenfele./folyt./

... ae/dj pl pi

19.02 220282 2424

Nw

201

.-.-

sk0057 4 300 mtik1062

trident - brit kormány /2.rész/

a kormányra nehezedő nyomás erejét jelzi, hogy vasárnap, aznap, amikor napvilágra került a reagan-kormány ajánlata, a sunday times majdnem egy teljes oldalon közölt elemzést lord carver tábornagtól, a brit fegyveres erők volt vezérkari főnökétől ezzel a címmel: „miért kell nagy-britanniának elutasítania a tridentet?„

Lord carver gondolatmenetének lényege, hogy a ^{the} kormány „rosszul közelíti meg a fegyverkezési teendők fontossági sorrendjét„, szerinte a jelenleginél sokkal nagyobb hangsúlyt kell helyezni a hagyományos fegyverzet fejlesztésére. nukleáris téren elegendő az „amerikai ernyő„.

általános vélemény, hogy a korszerűsített brit trident-rakétaerő csak „meghosszabbítása„ volna az amerikaiak, s mint ilyen, a nyugati hadászati potenciálját alig-alig növelné.

a brit katonapolitikai gondolkodásnak van egy olyan jelentős irányzata, mely szerint a szovjetunióval, és általában a varsói szerződéssel elsősorban a hagyományos fegyverzet terén kell egyensúlyt képezni, lévén ez a hadszíntéri „elrettetés„, leghatékonyabb formája.

ugyanakkor a trident-ii ellenzói kétségbe vonják azokat a „jótéteményeket„ is, amelyek a rakétagyártás egy részének átengedéséből nagy-britanniára származnának. john silkin, a munkáspárt katonapolitikai szóvivője „vadul optimistának„ minősítette az előrejelzéseket, szerinte „ez a fajta bonyolult fegyverzet hallatlanul tökeigényes, viszont kevés tényleges munkaalkalom létesítésére képes„.

... ae/dj pi

19.12 220282 1529

Nw

201

sk0058 4 230 mtik1063

varsó - bírósági perek

varsó, 1982. február 22. /mti/ - varsóban hétfőn a fővárosi körzet katonai bírósága felújította a tárgyalást leszek moczulski és három társa ügyében, akik a „független lengyelország konföderációja„ nevű illegális szervezet vezetőiként a szocialista társadalmi rend megdöntésére törtek.

a pert 1981 júniusától a szükségállapot bevezetéséig, vagyis tavaly december közepéig a varsói vajdasági bíróság tárgyalta, de - mint azt azóta több központi lap megírta - moczulskiék a szükségállapot életbe lépéséig még a bírósági eljárást is államellenes propaganda kifejtésére használták fel. a varsói katonai körzet bírósága most többek között azzal vádolja az illegális szervezet vezetőit, hogy a lengyel népköztársaság védelmi - képességeinek aláásására, a szovjetunióval való szövetséges kapcsolatot meggyengítésére, valamint a lengyel népköztársaság alkotmányos rendjének erőszakkal való megdöntésére törekedtek. mint a katonai bíróság vádirata hangsúlyozza, a „független lengyelország konföderációja„ külföldről széles körű anyagi és egyéb támogatást kapott, s működésében messzemenően felhasználta a nyugati felforgató központoktól kapott utmutatásokat és irányelveket.

x x x

háromtól öt évig terjedő szabadságvesztésre ítélte a lódzi vajdasági bíróság három, harminc éven aluli személyt, amiért megpróbált erőszakkal fellépni egy helyközi vonaton szolgálatot teljesítő rendőrrel szemben. az elítéltek korábban megtámadták a lódz és kałowice között közlekedő vonaton az őket igazoltatni akaró rendőröket.

... kn/dj tj pi

19.26 220282 1613

Nw

201

sk0059 4 230 mtik1064

egk—külügyminiszterek

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. február 22. /mti/ - kétnapos értekezletre ültek össze hétfőn brüsszelben a közöspiaci külügyminiszterek, hogy megtárgyalják a nyugat-európai közösségnek az egyesült államokhoz és japánhoz fűződő - egyre nehezebbé váló - kapcsolatait. az elnöklő leo tindemans belga külügyminiszter beszámolt kollégáinak elmúlt heti washingtoni látogatásáról és a reagan elnökkel folytatott megbeszélésekről. tindemans martens kormányfő társaságában járt washingtonban.

brüsszeli általános benyomás szerint a látogatás alig változtatott azokon az ellentéteken, amelyek kereskedelmi és gazdasági téren fennállnak, és azokon a nézetkülönbségeken, amelyek politikai kérdésekben mutatkoznak nyugat-európa és az egyesült államok között.

beszámolt a külügyminiszteri értekezleten korábbi amerikai utjáról az európai közösségek bizottságának három tagja, haferkamp, davignon és dalsager is. az ő beszámolóik is borulatók voltak: washingtonban kevés megértést tapasztaltak a nyugat-európai közösség sajátosságai és helyzete iránt. a közös piacot washington kellemetlen versenytársnak tekintik gazdasági téren, és igyekszik nehezíteni helyzetet, ahol ez a verseny kellemetlenül érinti: az acélkereskedelemben és a mezőgazdasági exportban.

ha lehet, az egyesült államoknál is jobban aggasztja azonban a közös piacot japán, amellyel az elmúlt évben 13 milliárd dolláros kereskedelmi hiánya mutatkozott a közös piacnak. japán változatlanul elzárkózik, nem nyitja meg kellően piacát nyugat-európa előtt, s így nincs remény rövid távon az egyenlőtlen árucseré kiegyensúlyozására - mutatnak rá a brüsszeli közöspiaci székházban. a külügyminiszterek szerint a helyzet „tarthatatlan”. az ek bizottság azt javasolta az értekezleten: kezdjen az egk eljárást a gatt-szabályzat 23. pontja alapján genfben. az eljárás arra jogosíthatná fel az egk-t, hogy ellenintézkedéseket hozzon a japán áruk behozatalának korlátozására, ha japán nem törli el érvényben levő vám- és nem vámjellegű kereskedelmi korlátait. az egk azt is szeretné, hogy japán önként korlátozza néhány „érzékeny”, termék /gépkocsik, színes televíziók, szerszámgépek/ kivitelét.

... mp/hi pl pi

19.30 220282 2245

Nm

201

..-

sk0060 4 230 mtik1065

genfi tárgyalások - izvesztyija

moszkva, 1982. február 22. /taszsz/ - az egyre fokozódó bírálatok és a józan ész figyelmen kívül hagyásával az egyesült államok továbbra is csak a saját maga álláspontját hajtogatja a genfi tárgyalásokon - írja hétfőn az izvesztyija című szovjet lap az eurostratégiai fegyverzet korlátozásáról genfben folyó szovjet-amerikai tárgyalásokat kommentáló cikkében.

a tárgyalásokat gyakorlati irányba terelni szándékozó legutóbbi szovjet javaslatot az amerikai fél úgy utasította vissza, hogy még csak meg sem ismerkedett annak főbb gondolataival - állapítja meg a lap. az amerikai kormányzat - mint ahogy azt szóvivője utján tudomásra hozta - nem óhajtja tanulmányozni a módosított szovjet javaslatot, hanem makacsul ragaszkodik a problémák saját megközelítése alapján történő „megoldásához”. washingtonban kizárólag az amerikai elképzelés alapján látják lehetségesnek a tárgyalások folytatását. az a sietség, ahogy az amerikai vezetés visszautasította az új szovjet békejavaslatot, és az az ingerült-sértődött hangnem, ahogy ez a visszautasítás történt, kétségeket ébreszt az amerikai törekvésekkel illetően.

mivel lehet magyarázni azt a tényt, hogy az egyesült államok beleegyezett a genfi tárgyalások megtartásába? - teszi fel a kérdést az izvesztyija, és rögtön a választ is megadja: kényszerű lépés volt ez az amerikaiak részéről, noha emögött bizonyos számítások is rejlenek... arról van szó, hogy a tárgyalásokkal az amerikai vezetés meg akarja nyugtatni az egyesült államok és a nato-országok közvéleményét. ezzel egyidőben fokozódnak a pershing-rakéták telepítésével kapcsolatos előkészületek. a következő pénzügyi évben ennek a rakétatípusnak a gyártására mintegy kétmilliárd dollárt terveznek költeni. ez az összeg majdnem a duplája annak, mint amit a pentagon tavaly júniusban kért ezekre a célokra.

az amerikai törekvéseket jól jelzi az a legújabb washingtoni döntés is, hogy az egyesült államokban megkezdik a bináris vegyifegyverek gyártását. ezeket - mint ismeretes - az egyesült államok nyugat-európai területen akarja tárolni, és manőverező robotrepülőgépeket kíván felhasználni célbajuttatásukhoz - állapítja meg végül az izvesztyija.

... kr tj pi

19.35 220282 2230

Nm

201

..-

sk0061 4 230 mtik2001

szomália - összeecsapás

dzsibuti, 1982. február 22. /reuter/afp/ - az észak-szomáliai harcokban tíz ember vesztette életét, negyven pedig megsebesült, amikor a szomáliai hadsereg fegyveresei tüzet nyitottak a tüntetők egy csoportjára - jelentették dzsibuti források.

a tiltakozó megmozdulás résztvevői a városi bíróság épülete előtt gyűltek össze, ahol éppen 37 tanár és diák pere zajlott. az volt ellenük a vád, hogy a sziad barré elnök kormányát bíráló röpiratokat terjesztettek. helyi források szerint a vádlottak közül hármat a halálbüntetés veszélye fenyeget. a hatóságok akkor nyitottak tüzet a tüntetőkre, amikor azok be akartak törni az épületbe.

mint ismeretes, február elején már érkeztek jelentések a szomáliai ingatlalpolitikai helyzetről: akkor a szomáliai hadseregen belül tört ki zendülés. a kormányzathoz hű erők és a lázadók közötti összeecsapások során 84 ember vesztette életét és 105 katona sebesült meg.

gf fg pi

19.39 220282 0970

sk0062 4 230 mtik2002

lengyel katonai tanács ülése

varsó, 1982. február 22. /mti/ - varsóban wojciech jaruzelski hadseregtábornok elnöklétével hétfőn ülést tartott a nemzeti megmentés katonai tanácsa, és értékelte Lengyelország jelenlegi helyzetét, beleértve a pozitív folyamatokat és a még fennálló veszélyes jelenségeket. a tanács mindezekből levonta a megfelelő következtetéseket és megállapította az időszerű feladatokat.

a nemzeti megmentés katonai tanácsa hangsúlyozta, hogy a szükségállapot minden érvényben levő előírását szigorúan meg kell tartani, és be kell tartani.

Nm

20.05

a testület egyidejűleg olyan utasítást adott ki, amely lehetővé teszi a szervezeti szabályzatoknak megfelelően működő alkotóművészi szövetségek és társulások tevékenységének felújítását a szükségállapot követelményeinek megtartása mellett. mint közölték, az érintett alkotó körök működésének felújítását a közeli jövőben körvonalazzák az illetékes államirányítási szervek.

kn/hi tj pi

19.41 220282 0977

sk0063 4 230 mtik2003

bolgár munkaverseny - párt- és kormányhatározat

szófia, 1982. február 22. /mti/ - a jelenlegi, viii. ötéves terv előirányzatainak teljesítését és túlteljesítését célzó országos szocialista munkaverseny-felhívást tett közzé hétfőn a bkp központi bizottsága, a bolgár minisztertanács, és több társadalmi szervezet vezetősége.

a határozat országos szocialista munkaversenyre szólítja fel a dolgozó kollektívákat a tervidőszak fő társadalmi-gazdasági feladatának teljesítése, a növekvő anyagi, szellemi és szociális szükségletek kielégítése érdekében. sürgeti a határozat az új gazdasági szemlélet általánossá tételét és az új gazdasági mechanizmus következetes bevezetését, a szocialista társadalmi viszonyok további tökéletesítését.

a párt- és kormányhatározat a legidőszerűbb tennivalók között sorolja fel a termelés komplex automatizálását és gépesítését, a szocialista munkaszervezés, a termelési technológia tökéletesítését, a hazai és a külföldi élenjáró tapasztalatok széleskörű alkalmazását, a termelőkapacitás legidőszerűbb felhasználását, a maximális nyersanyag- és fűtőanyag-takarékosságot, a szocialista munkafegyelem további szilárdítását.

a dokumentum rámutat, hogy az országos szocialista munkaverseny-eredményeként tovább nő a szocialista bulgária gazdasági és szellemi ereje, tartalmasabbá és gazdagabbá válik a dolgozó ember élete.

ék/dj tj pi

19.50 220282 1395

Nm

20.05

sk0064 4 230 mtik2004...

usa—salvador /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 22./mti/ - „nagyjelentőségű kezdeményezésként, értékelte a the new york times hétfőn López portillo mexikói elnök managua-i javaslatait a közép-amerikai politikai feszültség csökkentésére, bár a javaslatok aligha vágnak egybe a hivatalos amerikai politikával. a hét végén amerikaiak tizezrek tüntettek e politika ellen.

a mexikói elnök, mint ismeretes, állást foglalt az egyesült államok közép-amerikai beavatkozási kísérletei ellen, meg nem támadási szerződést javasolt az egyesült államok és nicaragua, valamint az egyesült államok és kuba között, és kompromisszumos megoldást salvadorban a baloldali erők bevonásával. beszámolt az amerikai sajtó a hasonló tartalmu nicaragua-i kezdeményezésekről is.

ujabb tudósítások jelentek meg hétfőn az amerikai lapokban salvador felszabadított területeiről, a baloldali erők öt vezetőjének sajtótájékoztatójáról, amelyet palo grande-ban tartottak amerikai újságíróknak. a the washington post a felszabadított területek életéről szóló riportjában megjegyzi: ellentétben a baloldali partizánokkal, a duarte-kormány eddig nem volt hajlandó teljesíteni a lap kérését, hogy riportot készíthessen a kormánycsapatok akciójáról.

washingtonban, chicagóban, new yorkban és más amerikai városokban szombat és vasárnap ismét tüntetések voltak a reagan-kormány salvadori politikája ellen. a colorado állambeli boulder-ben például hármezzren tüntettek „el a kezekkel salvadortól, jelszavakkal. bár a szám mérsékeltnek tűnik, amerikai hírügynökségek megjegyzik: a közép-nyugati kisvárosban a vietnámi háború óta nem volt ilyen méretű politikai megmozdulás. /folyt./

... br hi pl pi

19.53 220282 1742

Nw

sk0065 4 230 mtik2005...

usa—salvador /2.rész/

a newsweek című hetilap legfrissebb száma újabb közvéleménykutatási eredményt tett közzé, amely szerint az egy héttel ezelőtti 43 százalékkal szemben már csak a megkérdezettek 33 százaléka támogatja a kormány salvadori politikáját. egy közvetlen amerikai katonai beavatkozást - harcoló csapatok salvadorba küldését a duarte-kormány oldalán - csupán a megkérdezett amerikaiak 8 százaléka fogadná el.

reagan elnök szerdán az amerikai államok szervezetének ülésén fejti ki kormányának tervzetét a közép-amerikai országok „gazdasági megsegítésére, a segélytervben salvador sajtóértéslések szerint 110 millió dollárral részesedne 1982-ben.

... br/hi pl pi

19.56 220282 0702

-.-

sk0066 4 230 mtik2006

rövid hírek

chile - afp tudósító

párizs, 1982. február 22./afp/ - a chilei hatóságok megtagadták a tartózkodási vízum meghosszabbítását az afp-francia hírügynökség santiago-i irodavezetőjéről, aki a hétfőn már el is utazott a chilei fővárosból. michel iriart négy évig tudósított chiléből a francia hírügynökségnek. a chilei belügyminisztériumban csupán annyit közöltek, hogy „nemzetbiztonsági okokból, utasították el tartózkodási vízumának megújítását. a nemzetközi sajtóintézet /ipi/ igazgatója, peter galliner hétfőn augusto pinochet tábornok, chilei elnökhöz intézett levelében tiltakozott a sajtószabadságot megsértő döntés miatt.

ejtőernyős bravur

sydney, 1982. február 22./reuter/ - ritka ejtőernyős-bravurt hajtott végre hétfőn wayne allwood 28 éves sportember az ausztráliai sydneyben, egy helikopterből kiugorva ejtőernyőjével a város 305 méter magas tornyának csúcsára, a déli félteke legmagasabb építményére ereszkedett, majd a báméskodó tömeg nagy élvezetére

Nw

folytatta nyaktörő mutatványát, s pótejtőernyővel sikeresen landolt egy parkban. ott már pezsgővel várták barátai. allwood kijelentette: „csak hecből csináltam, mindenki tesz valami örültséget életében... a rendőrség kihallgatásra idézte be allwoodot, akinek ugyan engedélyezték az ugrást a parkba, de azt nem, hogy a torony tetejét közbeeső állomásként használja.

meghalt a világ legmagasabb asszonya

peking, 1982. február 22. /reuter/ - meghalt a világ legmagasabb nője, a 2,47 méter magas zeng jin-lian. a peking evening news című lap szerint halálát cukorbetegség okozta. a 17 éves zeng tavaly márciusában egyébként még „csak„ 2,41 méter magas volt.

to pl pi

19.59 220282 1696

..-
-.-

sk0067 4 230 mtik2007

aesz - külügyminiszteri értekezlet

addis abeba, 1982. február 22. /ap/ - az afrikai egységsszervezet /aesz/ tagországainak külügyminiszterei hétfőn egyhetesre tervezett ülést kezdtek addis abebában. az aesz-értekezletek történetében első ízben van jelen teljes jogú résztvevőként a nyugat-szaharát képviselő polisario front.

az értekezlet hivatalos megnyitó ülése némi késéssel kezdődött. ennek oka az volt, hogy a marokkóiak tiltakozást nyújtottak be a saharai küldöttség részvétele ellen. miután ez sikertelen maradt, a marokkói delegáció tüntetően kivonult a tanácskozásról.

nyugat-szaharát marokkó saját részének tekinti. a polisario front ezt nem ismeri el, és 1976 - vagyis a spanyol gyarmatosítók kivonulása - óta fegyveres harcot folytat a marokkói csapatok ellen a terület - a polisario szóhasználatában: saharai arab demokratikus köztársaság - függetlenségéért. ezt az államot az aesz tagjainak többsége - 26 ország - már diplomáciailag elismerte.

a polisario front számára jelentős sikernek számít a teljes jogú részvétel aesz-megfigyelők szerint azzal a következménnyel járhat, hogy marokkó esetleg végleg hátat fordít az afrikai egységsszervezetnek. az aesz e hétfőnap elején, a nairobi értekezleten foglalkozott utoljára a nyugat-szaharai problémával. a házigazda kenyaiaknak ekkor nem sikerült egy tárgyalóasztalhoz ültetniük a marokkóiakat és a polisario front képviselőit.

Nm

a most folyó addis abeba-i értekezlet napirendjén egyébként nem szerepel a nyugat-szaharai kérdés. a tervek szerint a tanácskozáson a földrész olyan „hagyományos„ problémáiról lesz szó, mint a menekültek ügye és a kontinenst sújtó aszály kérdése, az aesz pénzügyei és a gyarmatosítás maradványainak felszámolása. várhatóan szó lesz még az idén nyáron esedékes tripoli csucs pontos időpontjának kijelöléséről és arról, hogyan veszi át ennek házigazdája, moamer el-kadhafi, libiai vezető az aesz soros elnöki tisztét. ez a tisztség a szervezet szabályai szerint mindig a csucsértekezletet rendező ország legfőbb vezetőjét illeti.

kf fg pi

20.02 220282 2071

..-
-.-

sk0068 4 230 mtik2008

egyiptom - csád

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. február 22. /mti/ - egyiptom úgy határozott, hogy felújítja diplomáciai kapcsolatait csáddal, s hamarosan visszaküldi állomáshelyére n,djamenai nagykövetét - jelentette be vasárnap kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter, miután két órán át tanácskozott yangalbe passiri csádi külügyi államtitkárral. a csádi politikus szóbeli üzenetet adott át alinak a n,djamenai kormány vezetőjétől, goukouni oueddeitől.

az egy éve megszakadt kapcsolatok normalizálásának jegyében kairó egyszersmind műszaki segítséget is felkínált a polgárháboru dulta csád ujjáépítéséhez, mint azt butrosz ghali külügyi államminiszter addis abeba-i tanácskozásai után közölte. a kairói diplomácia második embere, aki az afrikai egységsszervezet külügyminiszteri értekezletére utazott hétfőn az etiópiai fővárosba, ahmat acyllal, a csádi kormány államminiszterével tárgyalt.

(külügyi

egyiptom, mint emlékeztetés, tavaly nemcsak megszakította a csádi ideiglenes/kormányval fenntartott kapcsolatait, - amikor annak megsegítésére libiai katonai erők jelentek meg az észak-közép-afrikai országban -, de fegyverszállításokkal támogatta a központi kormány ellen harcoló hisséne habré volt hadügyminiszter alakulatait.

Nm

/nemzeti egység

kairó csáddal kapcsolatos magatartását annak idején Libiának a polgárháborúban való szerepvállalásával magyarázta, és tavaly, a libiai erők kivonásának bejelentésekor közölte készségét a n, djamenával befagyasztott diplomáciai viszony felújítására. Politikai elemzők az egyiptomi döntést újabb jeleként értékelik kairó ama törekvésének, amely szadat elnök halála óta a diplomáciai mozgástér kibővítésére, nevezetesen az afrikai kontinensen való fokozottabb szerepvállalásra irányul.

... rg/dj fg pi

20.05 220282 1783

sk0069 4 230 mtik2009

szovjet hadsereg - jubileum

moszkva, 1982. február 22. /mti/ - a szovjet hadsereg megszületésének 64. évfordulója előestéjén ünnepséget tartottak hétfőn moszkvában, a hadsereg színházában. az ünnepségen, amelynek elnökségében helyet foglalt dmitrij usztyinov marsall, az szkp kb politikai bizottságának tagja, honvédelmi miniszter és a szovjet fegyveres erők sok más magas rangú vezetője is, vaszili petrov hadseregtábornok, honvédelmi miniszterhelyettes, a szárazföldi haderőnem főparancsnoka mondott ünnepi beszédet.

a hadseregtábornok, aki a közelmúltban kapta meg a hadsereg fejlesztése érdekében kifejtett munkásságáért, a „nyugat”, hadgyakorlat elkészítésében és irányításában betöltött szerepéért a szovjetunió hőse címet, beszédében a többi között hangsúlyozta: a szovjet fegyveres erők fegyvertársaikkal, barátaikkal, a varsói szerződésben részt vevő országok hadseregeivel együtt éberén őrzik a szocialista országok békés vívmányait, készen állnak minden agresszió méltó visszaverésére. ugyanakkor leszögezte: a szovjet állam nem konfrontációra, nem fegyverkezési versenyre, hanem a fegyverkezés korlátozására, békés tárgyalások útján elért, az egyenlőséget és az egyenlő biztonságot tiszteletben tartó leszerelésre törekszik.

a szovjet fegyveres erők ünnepét széles körű megemlékezésekkel köszöntötték hétfőn a szovjetunióban. a köztársaságok fővárosaiban, a nagyobb városokban megemlékezéseket tartottak, koszorúzási ünnepségeket rendeztek a hősi emlékműveknél. megtartották a fiatal katonák és a veteránok hagyományos találkozóit is.

Nw

az ünnepre jelent meg dmitrij usztyinov marsall beszédeinek, cikkeinek gyűjteménye. a marsall a szovjetunió honvédelmének kérdéseivel foglalkozik a kötetben összegyűjtött munkákban.

... ki/hi tj pi

20.14 220282 1782

sk0070 4 230 mtik2010

bolivia

havana, 1982. február 22. /mti/ - a demokrácia védelmére alakult boliviai nemzeti bizottság, a conade hétfőn közleményt hozott nyilvánosságra, amely elutasítja a kormányzat legutóbbi intézkedéseit.

a boliviai vezetés januári gazdasági csomagterve szerint a nemzeti valutát 76 százalékkal leértékelték, az üzemanyag árát 50 százalékkal, az áramszolgáltatás díját pedig 60 százalékkal növelik. bolivia gyakorlatilag fizetésképtelen, külső adósságai elérik a 3 milliárd dollárt. a nemzetközi valutaalap és a világbank további kölcsönök folyósítását az említett intézkedések megtételétől tette függővé.

a demokrácia védelméért küzdő nemzeti bizottság véleménye szerint a gazdasági csomagtervből fakadó terhek elsősorban a dolgozókat sújtják. emellett boliviában fokozatosan magánkézbe juttatják vissza az állami tulajdonban levő vállalatokat is. az okmány szerint a katonai erőre támaszkodó rendszer politikája a lakosság széleskörű ellenállását váltotta ki.

a boliviai rendszer - válaszul a fokozódó ellenállásra - katonai megszállás alá helyezte a bányaközpontokat, a legfontosabb vidéki körzeteket, az ipari centrumokat, hogy elejét vegye az erősödő népi tiltakozásnak.

a conade által nyilvánosságra hozott dokumentum szerint az utóbbi napokban a félkatonai bandák és a katonai szervek számos munkásvezetőt tartóztattak le és kínoztak meg.

... ml/hi fg pi

20.17 220282 1404

Nw

sk0071 4 230 mtik2011

argentina — közép-amerika

havanna, 1982. február 22. /mti/ - az argentin katonai kormány különböző szinteken aktív tanácskozásokat kezd közép-amerikával kapcsolatos politikájának meghatározásáról - közölték buenos airesben.

hétfőn érkezett vissza az argentin fővárosba raul quijano - argentina képviselője a washingtoni székhelyű amerikai államok szervezetében - hogy a katonai vezetőknek beszámoljon az aász-ban eddig folytatott tevékenységéről. a képviselő argentina fokozottabb szerepvállalását sürgette az aász-ban.

az amerikai sajtó nemrég arról számolt be, hogy reagan elnök az amerikai államok szervezetének állandó tanácsa előtt javasolni fogja: közép-amerika „válságsújtotta”, övezeteiben más latin-amerikai országok - köztük argentina - csapatai is vállaljanak szerepet.

josé antonio vaquero argentin hadosztálytábornok meghívására kedden buenos airesbe érkezik rafael flores ezredes, a salvadori hadsereg vezérkari főnöke, a salvadori katonai vezető leopoldo gallieri elnökkel feltehetően ugyancsak argentina közép-amerikai szerepvállalásáról folytat majd tárgyalásokat.

mint ismeretes, az argentin vezetés eddig is nyújtott gazdasági és katonai segítséget a salvadori juntának.

ml/hi fg pi

20.19 220282 1248

sk0072 4 230 mtik2012

mladenov-llorca

szófia, 1982. február 22. /mti/ - bolgár-spanyol külügyminiszteri tárgyalások kezdődtek hétfőn szófiában. josé pedro pérez-llorca, a spanyol királyság külügyminisztere petr mladenov, bolgár külügyminiszter meghívására aznap érkezett hivatalos látogatásra bulgáriába.

Nw

a külügyminiszterek megegyezéssel állapították meg, hogy a két ország kapcsolatai a diplomáciai viszony öt évvel ezelőtti történeti felvétele óta jól fejlődnek. részletesen áttekintették a gazdasági együttműködés további bővítésének és új formákkal történő gazdagításának lehetőségeit. megvitatták több, kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi politikai kérdést is.

ék/hi tj pi

20.21 220282 0692

sk0073 4 230 mtik2013

dél-dél - 2.

uj-delhi, 1982. február 22. /reuter/afp/ips/ - hétfőn, a fejlődő országok uj-delhiben folyó értekezletén a felszólalók - köztük ezuttal kína képviselője is - élesen bírálták a nyugati országok gazdaságpolitikáját.

mint pu sou-csang kínai külügyminiszter-helyettes elmondta, a fejlett tőkés országok, különösképpen az egyesült államok akadályozzák az új gazdasági világrend létrejöttét, ezen belül többek között azt, hogy az anyagi erőforrások egy része a „gazdag északról”, a „szegény délre”, áramoljon át. a kínai küldött emlékeztetett: a cancuni „észak-dél”, csucsértekezleten egyetértésre jutottak abban, hogy a fejlett és fejlődő országok között átfogó tanácskozásokat kell tartani. a világ azt várta, hogy ezt a határozatot hamarosan végrehajtják, de „ezt a várakozást az egyesült államok ismételt manőverei semmivé tették”, - mondta.

mohammad ráza adeli iráni küldött kifejtette, hogy a fejlett tőkés országok, különösképpen az egyesült államok gazdaságpolitikájának kizsákmányoló jellege a felelős azért, hogy az eddigi „észak-dél”, értekezletek nem érték el céljukat.

pelegrin torras kubai külügyminiszter-helyettes rámutatott azokra az okokra, amelyek késleltetik az el nem kötelezett országok havannai csucsértekezletén elfogadott gazdaságfejlesztési program megvalósítását, vagyis az anyagi eszközök szűkösségére és a gazdasági tájékoztatásnak, valamint a kivitelezés ellenőrzésének hiányosságaira.

india képviselője javasolta, hogy hozzanak létre egy szakértői testületet, amely a fejlődő országok egymás közötti együttműködésének keretében közös gazdasági vállalkozásokat kezdeményezne.

Nw

kül

-- 62 --

1982.02.22.

néhány küldött sajnálkozott afölött, hogy szaud-arábia, a világ legnagyobb olajexportőre nincs jelen a tanácskozáson.

... kf fg pi

20.47 220282 1795

--

sk0074 4 230 mtik2014

kieg. mai sk 0072-es /mladenov-llorca/ hírünkhöz

szófia, 1982. február 22. /mti/ - mladenov és llorca hangsúlyozta, hogy bulgária és spanyolország minden szükségességet megtesz a madridi találkozó sikeres befejezéséért. egyetértettek abban, hogy az enyhülésnek nincs alternatívája, s ezt a folyamatot folytatni kell. az enyhüléshez pedig csak egyetlen út, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti párbeszéd vezethet - állapította meg megbeszélésén a bolgár és a spanyol külügyminiszter.

... ék tj pi

20.55 220282 0521

--

sk0075 4 230 mtik2015

ceausescu-czyrek

bukarest, 1982. február 22. /agerpres/ - nicolae ceausescu, a román kommunista párt főtitkára, román elnök hétfőn bukarestben fogadta józsef czyreket, a lengyel egyesült munkáspárt kb pb tagját, a kb titkárát, külügyminisztert.

a meleg, elvtársi légkörű megbeszélésen czyrek tájékoztatta nicolae ceausescut a lengyelországi helyzetről.

... kr tj pi

21.18 220282 0386

Nm

--

kül

- 63 -

1982.02.22.

sk0076 4 230 mtik2016

belga szankciók

brüsszel, 1982. február 22. /afp/ - belgium a lengyelországi szükségállapotra hivatkozva több megszorító intézkedést léptetett életbe lengyelország és a szovjetunió ellen - jelentette be hétfőn a belga külügyminisztérium.

az intézkedések keretében belga miniszterek és más magas rangú funkcionáriusok számára felfüggesztik a két országba történő látogatást. a belgiumban akkreditált szovjet és lengyel diplomaták, valamint kereskedelmi megbízottak vizumkérvényét az eddiginél szigorúbban bírálják el.

ami a gazdasági kérdéseket illeti, felfüggesztik az 1982-ben esedékes lengyel adósságösszegek átütémezéséről folyó tárgyalásokat. a lengyel-belga vegyesbizottság e hónapra kitűzött ülését elhalasztják. ugyancsak felfüggesztik a lengyelországgal kötött tudományos és műszaki együttműködési megállapodások végrehajtását.

az intézkedések nem érintik belgium részvételét a szovjet-nyugat-európai gázprogramban. nem akadályozzák meg azt sem, hogy társadalmi szervezetek emberiségügyi segélyeket nyújtsanak a lengyel lakosságnak.

... kf pl pi

21.32 220282 1087

--

sk0077 4 800 mtik2018

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0031-ig

budapest, 1982. február 22. /mti/

sk0001 várható

sk0002 belga leértékelés
sk0003 csao-samphan
sk0004 portillo - elutazás
sk0005 chile - fegyveres ellenállás
sk0006 usa - latin-amerika
sk0007 usa - salvador, nicaragua

Nm

- sk0008 portillo
 sk0009 iráni hírek - teherán: pokolgépes mérénylet
 damaszkusz: khomeini-üzenet
 algir: velajati
 sk0010 rövid hírek - k: ppenhága: dán kp
 párizs: lho sin dzsung
 scituat: repülőgépezserencsétlenség
 new york: koch
 rio de jainero: rioi karnevál
 sk0011 sajtó - moszkvai fesztivál
 sk0012 automata-filmszínház
 sk0013 moszkvai baletművészek
 sk0014 csendőrtiszt - terroristák
 sk0015 magyar pénzgazdálkodás - pravda
 sk0016 cheysson - newsweek
 sk0017 marchais beszéde nizzában
 sk0018 haderősökkéntés - neues deutschland
 sk0019 carrington-haig
 sk0020 közel-keleti hírek
 sk0021 szíriá - hama, gotan
 sk0022 „dél-dél”-konferencia
 sk0023 szíriai nyilatkozat
 sk0024 rövid hírek - uj-dehli: el nem kötelezettek - tájékoztatás
 berlin: berlini dalfesztivál - nyilatkozat
 belgrád: „föld-föld”
 sk0025 egyesült államok - nyugát-európa
 sk0026 elmélet - pravda-cikk/1. rész/
 sk0027 elmélet - pravda-cikk/2. rész/
 sk0028 elmélet - pravda-cikk/3. rész/
 sk0029 elmélet - pravda-cikk/4. rész/
 sk0030 elmélet - pravda-cikk/5. rész/
 sk0031 elmélet - pravda-cikk/6. rész/

21.53 /dj
 220282 1686

sk0078 4 800 mtik2019

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0032-sk0067-ig

budapest, 1982. február 22. /mti/
 sk0032 elmélet - pravda-cikk/7. rész/
 sk0033 bulgária-spanyolország

Nw

- sk0034 puccsisták pere
 sk0035 czyrek bukarestben
 sk0036 vénusz-rakéták
 sk0037 libanon, tripoli
 sk0038 időjárás összefoglaló
 sk0039 arafat - tüzszünet
 sk0040 spanyol választások
 sk0041 ciprus-usa - sajtó
 sk0042 jaruzelski-wehner/1.rész/
 sk0043 jaruzelski-wehner/2.rész/
 sk0044 japán-szovjetunió
 sk0045 usa-japán
 sk0046 két közel-keleti hír
 sk0047 grönlandi népszavazás
 sk0048 vire-tuominen
 sk0049 golani sztrájk
 sk0050 egyiptomi diplomácia/1.rész/
 sk0051 egyiptomi diplomácia/2.rész/
 sk0052 pahr-vrhovec /részben szerk. táj.!/
- sk0053 zimbabwe - nkomo
 sk0054 csád
 sk0055 portillo-javaslat
 sk0056 trident - brit kormány/1.rész/
 sk0057 trident - brit kormány/2.rész/
 sk0058 varsó - bírósági perek
 sk0059 egk-külgyminiszterek
 sk0060 genfi tárgyalások - izvesztyija
 sk0061 szómália - összeecsapás
 sk0062 lengyel katonai tanács ülése
 sk0063 bolgár munkaverseny - párt- és kormányhatározat
 sk0064 usa-salvador/1.rész/
 sk0065 usa-salvador/2.rész/
 sk0066 rövid hírek - párizs: chile - afp-tudósító
 sydney: ejtőernyős bravur
 peking: meghalt a világ legmagasabb asszonya
 sk0067 aesz - külügyminiszteri értekezlet

21.54 /dj
 220282 1452

Nw

kül

- 66 -

1982.02.22.

sk0079 4 800 mtik2020

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0068-sk0079-ig

budapest, 1982. február 22. /mti/
sk0068 egyiptom-csád
sk0069 szovjet hadsereg - jubileum
sk0070 bolívia
sk0071 argentina - közép-amerika
sk0072 mladenov-llorca
sk0073 dél-dél-2.
sk0074 kiegészítés a mladenov-llorca hírünkhöz
sk0075 ceausescu-czyrek
sk0076 belga szankciók
sk0077 tartalomjegyzék 1.
sk0078 tartalomjegyzék 2.
sk0079 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor -
szerkesztették: heltsai andrás
németh gyula
pirityi sándor
- v é g e -

21.55 /dj

220282 0841

Nm

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 23.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 23. /mti/

moszkva: a szovjet hadsereg és haditengerészet napja

grönland: népszavazás az egk-tagságról

tunisz: kadhafi látogatása

kairó: samir izraeli külügyminiszter tárgyalásai

rijad: az arab-öböl menti országok együttműködési tanácsához tartozó államok belügyminisztereinek tanácskozása

moszkva: az szkp xxvi. kongresszusa megnyitásának első évfordulója

brüsszel: folytatódik az egk-külügyminiszterek tanácskozása

uj-delhi: folytatódik a fejlődő országok képviselőinek tanácskozása

lp

06.30

230282 0575

lé